

Bruxelles, 10. listopada 2023.
(OR. en)

13695/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0349 (NLE)

ECOFIN 961
FIN 1004
UEM 268

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Španjolske

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA

od ...

**o izmjeni Provedbene odluke od 13. srpnja 2021.
o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Španjolske**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o
uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a posebno njezin članak 20. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

¹ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

budući da:

- (1) Nakon što je Španjolska 30. travnja 2021. dostavila nacionalni plan za oporavak i otpornost, Komisija je Vijeću predložila pozitivnu ocjenu. Vijeće je 13. srpnja 2021. Provedbenom odlukom („Provedbena odluka Vijeća od 13. srpnja 2021.”) odobrilo pozitivnu ocjenu¹.
- (2) U skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu za svaku državu članicu ažurirao se do 30. lipnja 2022. u skladu s metodom predviđenom u tom stavku. Komisija je 30. lipnja 2022. Europskom parlamentu i Vijeću predstavila rezultate tog ažuriranja.
- (3) Španjolska je 6. lipnja 2023. Komisiji dostavila izmijenjeni nacionalni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU u skladu s člankom 21.c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzima se u obzir ažurirani maksimalni financijski doprinos u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241. Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje zahtjev za potporu u obliku zajma radi podupiranja dodatnih reformi i ulaganja u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 te uključuje obrazloženi zahtjev Komisiji da podnese prijedlog za izmjenu Provedbene odluke Vijeća od 13. srpnja 2021. u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 jer se zbog objektivnih okolnosti plan za oporavak i otpornost djelomično više ne može ostvariti. Dodaci i izmjene plana za oporavak i otpornost koje je dostavila Španjolska odnose se na 143 mjere.

¹ Vidjeti dokumente ST 10150/21 i ST 10150/21 ADD 1 REV 1 na <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Vijeće je 14. srpnja 2023. Španjolskoj uputilo preporuke u kontekstu europskog semestra. Vijeće je Španjolskoj među ostalim preporučilo da zadrži dinamiku stabilne provedbe plana za oporavak i otpornost te smanji svoju ovisnost o fosilnim gorivima, posebno ubrzavanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora, među ostalim daljnjom racionalizacijom i digitalizacijom postupaka izdavanja dozvola, podupiranjem rada upravnih tijela, poboljšanjem pristupa mreži i ulaganjima u skladištenje energije, prijenos i distribuciju električne energije te prekogranične elektroenergetske međupovezanosti. Vijeće je Španjolskoj također preporučilo da poveća dostupnost socijalnog i cjenovno pristupačnog energetske učinkovitog stanovanja, među ostalim obnovom zgrada, ubrza elektrifikaciju zgrada i uvođenje elektromobilnosti i da pojača napore usmjerene na pružanje i stjecanje vještina i kompetencija potrebnih za zelenu tranziciju.
- (6) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost dostavljen je nakon postupka savjetovanja provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom s lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima. Sažetak savjetovanja dostavljen je zajedno s izmijenjenim nacionalnim planom za oporavak i otpornost. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje utvrđenima u Prilogu V. toj uredbi.

- (7) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji je dostavila Španjolska uključuje zahtjev za potporu u obliku zajma za potporu 27 dodatnih mjera koje sadržavaju 20 ulaganja i sedam reformi, ne uključujući one mjere u poglavlju o planu REPowerEU.
- (8) Osobito, Španjolska je zatražila potporu u obliku zajma za uspostavu 14 financijskih instrumenata radi poticanja privatnih ulaganja, među ostalim radi potpore zelenoj tranziciji i digitalnoj tranziciji. Osim toga, cilj je zatražene potpore u obliku zajma povećati ambicioznost strateških industrijskih projekata u području zelene tranzicije i digitalne tranzicije koji su uključeni u početni plan za oporavak i otpornost.
- (9) Reforme koje odgovaraju zatraženoj potpori u obliku zajma uključuju program mjera za poticanje ponude stambenih objekata za najam, novu reformu o sprečavanju gubitka i rasipanja hrane te novu reformu povezanu s Nacionalnom strategijom za suzbijanje dezertifikacije.
- (10) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava nove mjere u okviru komponente 1. (Održiva, sigurna i povezana mobilnost u urbanim i velegradskim okruženjima), 2. (Energetska učinkovitost), 3. (Poljoprivredno-prehrambeni sektor i sektor ribarstva), 4. (Ekosustavi), 5. (Obala i vodni resursi), 6. (Prijevoz na duge udaljenosti), 11. (Javna uprava), 12. (Industrija), 13. (MSP-ovi), 15. (Digitalna povezivost), 17. (Znanost, tehnologija i inovacije), 22. (Gospodarstvo skrbi, ravnopravnost i uključivost), 25. (Audiovizualni sektor) i 28. (Porezni sustav). Neke od tih novih mjera temelje se na postojećim mjerama koje su uključene u početni plan za oporavak i otpornost.

- (11) U komponenti 1. te se mjere odnose se na novu reformu za uvođenje zona niskih emisija u općinama s više od 50 000 stanovnika i na otočnim područjima.
- (12) U komponenti 2. te se mjere odnose na javna ulaganja u Instrument za promicanje socijalnog stanovanja, kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju za izgradnju i obnovu energetski učinkovitog socijalnog i cjenovno pristupačnog stanovanja te novu reformu koja se sastoji od izmjene Zakona o sanaciji zemljišta i urbanoj obnovi kako bi se pomoglo ubrzati procedure planiranja koje su povezane s obnovom zgrada i izgradnjom socijalnih stambenih nekretnina, kao i objavu vodiča s preporukama i najbolje prakse za pojednostavnjenje i ubrzanje procedura izdavanja dozvola za urbano planiranje.
- (13) U komponenti 3. te se mjere odnose na novu reformu o sprečavanju gubitka i rasipanja hrane, novu reformu za poboljšavanje upravljanja poljoprivrednim i stočnim politikama i ulaganje na temelju postojeće mjere za poboljšanje učinkovitosti i održivosti u navodnjavanju. To se temelji na postojećem ulaganju 1. (Plan za poboljšanje učinkovitosti i održivosti u navodnjavanju) iz komponente 3. (Ekološka i digitalna transformacija poljoprivredno-prehrambenog sektora i sektora ribarstva).
- (14) U komponenti 4. ta se mjera odnosi na novu reformu povezanu s donošenjem Nacionalne strategije za suzbijanje dezertifikacije.
- (15) U komponenti 5. te se mjere odnose na novo ulaganje za crpljenje vodonosnika i novo ulaganje za digitalizaciju upotreba vode u urbanom hidrološkom ciklusu i industrijskom sektoru.

- (16) U komponenti 6. mjera se odnosi na novu reformu koja se sastoji od objave Strategije za energetska učinkovitost u državnoj cestovnoj mreži i izračuna ugljičnog otiska za 2024., kao nastavka Strategije.
- (17) U komponenti 11. ta se mjera odnosi na novo ulaganje s dva elementa: povećanja kapaciteta kibernetičke sigurnosti javne uprave i javnog ulaganja u mehanizam za poticanje privatnih ulaganja i poboljšanje pristupa financiranju u španjolskim sektorima sigurnosti, obrane, aeronautike i svemira.
- (18) U komponenti 12. ta se mjera odnosi na novo ulaganje u program potpore za podupiranje strateških projekata u lancu vrijednosti električnih automobila i poljoprivredno-prehrambenom sektoru u obliku zajma.

- (19) U komponenti 13. ta se mjera odnosi na javno ulaganje u osam novih instrumenata za poticanje privatnih ulaganja i poboljšanje pristupa financiranju: fond za poboljšanje pristupa financiranju za privatni sektor i kućanstva u području održivog prometa uključujući željeznicu, energetske učinkovitosti, energije iz obnovljivih izvora (uključujući skladištenje energije i elektroenergetsku mrežu), dekarbonizacije industrije i niskougljičnih industrijskih lanaca opskrbe, gospodarenja vodom, kružnog gospodarstva i prilagodbe klimatskim promjenama; fond za poboljšanje pristupa financiranju za poduzeća i poduzetnike, za javna i privatna sveučilišta za projekte povezane s digitalizacijom i za sektor turizma; financijski instrument za pružanje poticaja fondovima i poduzećima u tehnološkom sektoru; financijski instrument za zajedničko ulaganje u Španjolsku sa stranim institucionalnim ulagateljima u strateške ekonomske djelatnosti povezane sa zelenom i digitalnom tranzicijom; financijski instrument kojim se podupirala solventnost strateških poduzeća tijekom pandemije bolesti COVID-19; financijski instrument kojim se podupirala solventnost srednje velikih poduzeća tijekom pandemije bolesti COVID-19, program kojim se ponovno pruža jamstvo za potporu pristupa financiranju za MSP-ove; financijski instrument za pružanje financijske potpore javnim i privatnim ulaganjima u španjolskim regijama; i financijski instrument za pružanje financijske potpore MSP-ovima za inovativne projekte i projekte povezane s jezičnom tehnologijom.
- (20) U komponenti 15. ta se mjera odnosi na novo ulaganje u obliku javnog ulaganja u mehanizam za poticanje privatnih ulaganja i poboljšanje pristupa financiranju u industriji poluvodiča.

- (21) U komponenti 17. ta se mjera odnosi na javno ulaganje za poboljšanje pristupa financiranju u zdravstvenom i aerosvemirskom sektoru. Ulaganje uključuje i mjere za ulaganje u poduzetnički kapital tehnoloških ili inovativnih poduzeća u zdravstvenom sektoru.
- (22) U komponenti 22. te se mjere odnose na novu reformu za novi zakon o zaštiti potrošača i korisnika od socijalne i ekonomske ranjivosti, novo ulaganje koje se sastoji od javnog ulaganja u instrument kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju projekata s mjerljivim socijalnim učinkom ili učinkom na okoliš koji doprinose socijalnim rješenjima i rješenjima za očuvanje okoliša.
- (23) U komponenti 25. te se mjere odnose na novo ulaganje za digitalizaciju i diseminaciju sadržaja i informacija od strane medija na španjolskom i drugim službenim jezicima, kao i novo ulaganje u obliku javnog ulaganja u instrument kako bi se potaknula privatna ulaganja i poboljšao pristup financiranju u audiovizualnom sektoru.
- (24) U komponenti 28. ta se mjera odnosi na ulaganje koje se temelji na dvije postojeće mjere koje se sastoje od sustava poreznih poticaja za promicanje obnove zgrada radi poboljšanja energetske učinkovitosti i za potporu kupnje električnih vozila i mjesta za punjenje. Ta se mjera odnosi na postojeće ulaganje 2. (Program poticaja za postavljanje mjesta za punjenje, kupnju električnih vozila i vozila s gorivnim ćelijama i inovacije u području elektromobilnosti) komponente 1. (Održiva, sigurna i povezana mobilnost u urbanim i velegradskim okruženjima). Ta se mjera temelji i na postojećem ulaganju 1. (Program obnove za gospodarski i socijalni oporavak u stambenom okruženju) u okviru komponente 2. (Provedba španjolskog Plana za gradove: plan urbane rehabilitacije i obnove).

- (25) Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji je dostavila Španjolska, ne uključujući poglavlje o planu REPowerEU, ažurirane su 32 mjere, koje se sastoje od 23 ulaganja i devet reformi, kako bi se u obzir uzeo ažurirani maksimalni financijski doprinos. Španjolska je objasnila da je zbog toga što se maksimalni financijski doprinos povećao¹ zatražila upotrebu dodatnih sredstava koja su na raspolaganju radi: izmjene postojećih mjera kako bi se povećala razina potrebne provedbe u odnosu na izvorni plan; dodavanja novih mjera; i upotrebe postojećeg financijskog doprinosa za doprinos poglavlju o planu REPowerEU.
- (26) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava nove mjere u okviru komponente 12. (Industrija), 13. (MSP-ovi), 15. (Digitalna povezivost) i 21. (Obrazovanje). Te se mjere odnose na ulaganje za potporu industrije poluvodiča kao i na ulaganje za jačanje znanstvenog i tehnološkog ekosustava industrije poluvodiča; reformu za revidiranje Zakona o tržištima vrijednosnih papira i investicijskih usluga za poboljšanje pristupa financiranju za MSP-ove i samozaposlene osobe; program za potporu kružnom gospodarstvu u ključnim sektorima španjolskog gospodarstva; program za potporu strateških projekata u lancu vrijednosti električnih automobila; ulaganje za razvoj strategije za pružanje mikro kvalifikacije koja se provodi u sveučilišnom sustavu.

¹ Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Španjolske u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku IV.a. te uredbe.

- (27) Osim toga, izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji je dostavila Španjolska mijenjaju se mjere u okviru komponente 1. (Održiva, sigurna i povezana mobilnost u urbanim i velegradskim okruženjima), 3. (Poljoprivredno-prehrambeni sektor i sektor ribarstva), 5. (Obala i vodni resursi), 11. (Javna uprava), 12. (Industrija), 13. (MSP-ovi), 16. (Umjetna inteligencija), 17. (Znanost, tehnologija i inovacije), 18. (Zdravstveni sustav) i 22. (Gospodarstvo skrbi, ravnopravnost i uključivost), kako bi se u obzir uzeo ažurirani maksimalni financijski doprinos. Osobito, izmijenjene su sljedeće mjere su kako bi se povećala razina potrebne provedbe u usporedbi s izvornim planom za oporavak i otpornost zbog povećane dodjele sredstava: reforma 2. (Zakon o održivoj mobilnosti) u okviru komponente 1. (Održiva, sigurna i povezana mobilnost u urbanim i velegradskim okruženjima); reforma 2. (Razvoj i preispitivanje regulatornog okvira za ekološku održivost stočarstva), ulaganje 1. (Plan za poboljšanje učinkovitosti i održivosti u navodnjavanju), u okviru komponente 3. (Ekološka i digitalna transformacija poljoprivredno-prehrambenog sektora i sektora ribarstva); ulaganje 1. (Provedba mjera pročišćavanja, ispunjavanja sanitarnih uvjeta, učinkovitosti, uštede, ponovne uporabe i sigurnosti infrastrukture), ulaganje 2. (Praćenje i obnova riječnih ekosustava, crpljenje vodonosnika i ublažavanje rizika od poplava), ulaganje 3. (Digitalna tranzicija u vodnom sektoru (provedba digitalne zaštite okoliša) i ulaganje 4. (Prilagodba obale klimatskim promjenama i provedba pomorskih strategija i planova prostornog planiranja morskog područja) u okviru komponente 5. (Obala i vodni resursi); reforma 1. (Reforma za modernizaciju i digitalizacije uprave), reforma 3. (Reforma za modernizaciju institucionalnog ustroja gospodarskog upravljanja) i ulaganje 3. (Digitalna transformacija i modernizacija Ministarstva teritorijalne politike i javne službe te uprave autonomnih zajednica i lokalnih vlasti) u okviru komponente 11. (Javna uprava);

reforma 2. (Politika o otpadu i poticanje kružnog gospodarstva), ulaganje 3. (Plan za potporu provedbi zakonodavstva o otpadu i promicanju kružnog gospodarstva) u okviru komponente 12. (Industrija); reforma 1. (Poboljšanje poslovnih propisa i klime) i reforma 2. (Strategija Španjolska poduzetnička država) u okviru komponente 13. (MSP-ovi); reforma 1. (Nacionalna strategija umjetne inteligencije) u okviru komponente 16. (Umjetna inteligencija); ulaganje 2. (Jačanje kapaciteta, infrastrukture i opreme Državnog sustava za znanost, tehnologiju i inovacije), ulaganje 3. (Novi privatni, interdisciplinarni, javni projekti u području istraživanja, razvoja i inovacija, konceptualni testovi i dodjela potpore kao rezultat međunarodnih konkurentnih poziva. Najsuvremenije istraživanje i inovacije usmjereni na društvene izazove. Pretkomercijalna javna nabava), ulaganje 4. (Nova znanstvena karijera), ulaganje 6. (Zdravlje), i ulaganje 9. (Aerosvemirski sektor) u okviru komponente 17. (Znanost, tehnologija i inovacije); ulaganje 4. (Osposobljavanje) i ulaganje 5. (Plan za racionalizaciju potrošnje farmaceutskih proizvoda) u okviru komponente 18. (Zdravstveni sustavi); i ulaganje 1. (Dugotrajna skrb i plan potpore: deinstitutionalizacija, oprema i tehnologija), ulaganje 2. (Plan za modernizaciju socijalnih usluga – tehnološka transformacija, inovacije, osposobljavanje i jačanje skrbi o djeci), ulaganje 3. (Španjolska – Plan za pristupačnu zemlju) i ulaganje 4. (Plan Španjolska štiti od rodno uvjetovanog nasilja) u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključenosti).

- (28) U komponenti 1. ta se mjera odnosi na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost postojeće reforme s dvije nove podmjere o razvoju softverske aplikacije za analize troškova i koristi za ulaganja u infrastrukturu, te operacionalizaciju regulatornog izoliranog okruženja kako bi se olakšalo da inovacije u mobilnosti i prijevozu dođu na tržište.

- (29) U komponenti 3. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost postojeće reforme o regulatornom okviru za ekološku održivost stočarstva poboljšavanjem biosigurnosti prijevoza stoke i održive upotrebe antibiotika u vrstama stoke te postojeće ulaganje za poboljšanje učinkovitosti i održivosti u navodnjavanju povećanjem broja hektara koji će se modernizirati.
- (30) U komponenti 5. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti postojećeg ulaganja u pročišćavanje, ispunjavanje sanitarnih uvjeta, učinkovitost, uštede, ponovnu uporabu i sigurnost infrastrukture poboljšavanjem infrastrukture za vodu i pročišćavanje otpadnih voda, postojećeg ulaganja u praćenje i obnovu riječnih ekosustava, crpljenje vodonosnika i ublažavanje rizika od poplave, postojećeg ulaganja u digitalnu tranziciju u vodnom sektoru potporom digitalizacije korisnika vode i postojećeg ulaganja povezanog s prilagodbom obale klimatskim promjenama povećanjem broja kilometara obale koja se može obnoviti.
- (31) U komponenti 11. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost postojeće reforme modernizacije i digitalizacije uprave, posebno putem novog Zakona o transparentnosti i integritetu interesnih skupina i ažuriranje nacionalnog sigurnosnog okvira; i na postojeću reformu za modernizaciju institucionalnog ustroja gospodarskog upravljanja, osobito putem zakona o službama za korisnike i objave zelene knjige za promicanje održivog financiranja. Uključuje i povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost ulaganja u digitalnu transformaciju javne uprave kako bi se uveli planovi osobne digitalne skrbi.

- (32) U komponenti 12. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost postojeće reforme o politici otpada i kružnom gospodarstvu, prvenstveno za poboljšanje koordinacije među različitim razinama organizacije i nadležnost u upravljanju otpadom kako bi se poboljšala provedba zakonodavstva i ostvario napredak u smanjenju stvaranja otpada, kao i poboljšalo gospodarenje otpadom čije se stvaranje ne može izbjeći; i postojećeg ulaganja u kružno gospodarstvo za poboljšanje obrade komunalnog otpada. Tim se mjerama ojačava i izrada i kapacitet proizvodnje industrije poluvodiča u Španjolskoj i uspostavlja program subvencija za potporu strateških projekata u lancu vrijednosti električnih automobila u obliku bespovratnih sredstava; i promiče kružno gospodarstvo u tri ključna sektora gospodarstva: tekstil i moda, plastika i oprema za energiju iz obnovljivih izvora.
- (33) U komponenti 13. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost postojeće reforme za poboljšanje reguliranja i poslovne klime, osobito izmjenom Zakona o tržišnom natjecanju i njegovih pravilnika te reforme za promicanje španjolskog poduzetništva, osobito pojednostavnjenjem migracijskih postupaka za radnike.
- (34) U komponenti 16. ta se mjera odnosi na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost reforme o Strategiji o umjetnoj inteligenciji, osobito uspostavom nacionalnog tijela za umjetnu inteligenciju i daljnjom potporom istraživanju i razvoju u novim tehnologijama kvantnih čipova.

- (35) U komponenti 17. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost postojećeg ulaganja „Jačanje kapaciteta, infrastrukture i opreme Državnog sustava za znanost, tehnologiju i inovacije”, osobito ulaganjem u istraživanje i razvoj i inovacije u području poluvodiča i mikroelektronike i jačanje kapaciteta u području poluvodiča povezanog sa superračunalstvom. Mjerama se dodatno povećava ambicioznost postojećeg ulaganja u nove privatne, interdisciplinarne javne projekte u području istraživanja, razvoja i inovacija, konceptualne testove i dodjelu potpore kao rezultat međunarodnih konkurentnih poziva, i to potporom projekata istraživanja i razvoja u području poluvodiča u ranim fazama pretkonkurentskog razvoja. Mjerama se povećava i ambicioznost postojećeg ulaganja u nove znanstvene karijere financiranjem paketa o *start-up* istraživačkim poduzećima u području mikroelektronike i poluvodiča. Mjerama se povećava ambicioznost postojećeg ulaganja u zdravlje, osobito podupiranjem sudjelovanja Španjolske u višedržavnim projektima istraživanja, razvoja i inovacija. Podupiru se i istraživanje i razvoj povezani s dijagnosticiranjem rijetkih bolesti, personaliziranom preciznom medicinom, razvojem proteomske i metabolomske platforme, širenjem i poboljšanjem infrastrukture za biomonitoring ljudi i unapređenjem jedinica za kliničko istraživanje usmjerenih na pacijente. Konačno, mjerama se povećava i ambicioznost postojećeg ulaganja u aerosvemir, osobito financiranjem istraživanja, razvoja i inovacija, ažuriranjem proizvodnih kapaciteta, digitalizacijom i tehnologijom, i zelenim tehnologijama koje doprinose održivosti aerosvemirskog sektora.

- (36) U komponenti 18. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost postojećeg ulaganja u osposobljavanje zdravstvenih stručnjaka, za poticanje liječenja rijetkih bolesti i postojećeg ulaganja u održivost farmaceutskih proizvoda, osobito proširenjem kapaciteta za pružanje genetskog testiranja u nacionalnom zdravstvenom sustavu.
- (37) U komponenti 22. te se mjere odnose na povećanje razine ambicioznosti u odnosu na početni plan za oporavak i otpornost u četiri postojeća ulaganja za koja je zatraženo dodatno financiranje radi potpore područja dugotrajne skrbi, modernizacije usluga skrbi, pristupačnosti i rodno uvjetovanog nasilja.

Izmjene na temelju članka 21. Uredbe (EU) 2021/241

- (38) Izmjene plana za oporavak i otpornost koje je Španjolska dostavila zbog objektivnih okolnosti odnose se na 52 mjere.

- (39) Španjolska je objasnila da 15 mjera više ne može provesti u roku iz izvornog plana za oporavak i otpornost jer su različita ograničenja na strani opskrbe, u nekim slučajevima u kombinaciji s visokom inflacijom, dovela do kašnjenja u njihovoj provedbi ili utjecala na njihovu izvornu ambicioznost. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 49. mjere I2 (ulaganje: Plan za poticanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva (I): Modernizacija laboratorija za zdravlje životinja i biljaka) i ključnu etapu pod rednim brojem 55. mjere I6 (Plan za poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije u sektoru ribarstva (I): Modernizacija mreže morskih rezervi od interesa za ribarstvo) u okviru komponente 3. (Ekološka i digitalna transformacija poljoprivredno-prehrambenog sektora i sektora ribarstva); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 142. mjere I1 (ulaganje: Ulaganje u pravednu tranziciju) u okviru komponente 10. (Pravedna tranzicija); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 238. mjere I2 (ulaganje: Jačanje povezivosti u referentnim centrima, socio-ekonomskim pokretačima i sektorskim projekatima digitalizacije) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 240. mjere I4 (ulaganje: Obnova i održivost infrastrukture) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); ključne etape pod rednim brojem 243. i 244. mjere I6 (ulaganje: Uvođenje 5G tehnologija: mreže, tehnološke promjene i inovacije) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); ključnu etapu pod rednim brojem 269. mjere I7 (ulaganje: Okoliš, klimatske promjene i energija) u okviru komponente 17. (Znanost, tehnologija i inovacije); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 309. mjere I1 (ulaganje: Promicanje ranog predškolskog odgoja i obrazovanja u okviru komponente 21. (Modernizacija i digitalizacija obrazovanja, uključujući rano obrazovanje 0–3); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 323. mjere I1 (ulaganje: Dugotrajna skrb i plan potpore: deinstitucionalizacija, oprema i tehnologija) u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključenosti);

ključnu etapu pod rednim brojem 325. mjere I2 (ulaganje: Plan za modernizaciju socijalnih usluga – tehnološka transformacija, inovacije, osposobljavanje i jačanje skrbi o djeci) u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključivosti); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 326. mjere I3 (ulaganje: Španjolska – Plan za pristupačnu zemlju) u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključivosti); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 327. mjere I4 (ulaganje: Plan Španjolska vas štiti od rodno uvjetovanog nasilja) u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključivosti); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 328. mjere I5 (ulaganje: Povećanje kapaciteta i učinkovitosti sustava prihvata migranata i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključivosti); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 347. mjere I5 (ulaganje: Upravljanje i poticanje politika za potporu aktivaciji) u okviru komponente 23. (Nove javne politike za dinamično, otporno i uključivo tržište rada); i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 370. i rednim brojem 372. mjere I1 (ulaganje: Digitalni plan za sport) u okviru komponente 26. Na temelju toga Španjolska je zatražila da se produlji rok za provedbu prethodno navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti. Za ključnu etapu pod rednim brojem 55. mjere I6 u okviru komponente 3., Španjolska je zatražila da se taj zahtjev izbriše jer se ne može provesti u roku predviđenom u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog ograničenja na strani opskrbe, te bi Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

- (40) Španjolska je objasnila da sedam mjera više ne može provesti u roku iz izvornog plana za oporavak i otpornost jer manjak potražnje koji je posljedica visoke inflacije ili nestabilan gospodarski kontekst izazvan agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine uzrokuje kašnjenje u njihovoj provedbi. To se odnosi na podmjeru ključne etape pod rednim brojem 2. mjere R2 (Zakon o održivoj mobilnosti) u okviru komponente 1., ciljnu vrijednost pod rednim brojem 27. mjere I1. (ulaganje: Program obnove za gospodarski i socijalni oporavak u stambenom okruženju) u okviru komponente 2. (Provedba španjolskog Plana za gradove: plan urbane rehabilitacije i obnove); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 50. mjere I3 (ulaganje: Plan za poticanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede i stočarstva (II): jačanje izgradnje kapaciteta i sustava biosigurnosti u rasadnicima, centrima za čišćenje i dezinfekciju) u okviru komponente 3. (Okolišna i digitalna transformacija poljoprivredno-prehrambenog sektora i sektora ribarstva); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 78. mjere I2 (ulaganje: Praćenje i obnova riječnih ekosustava, crpljenje vodonosnika i ublažavanje rizika od poplava) u okviru komponente 5. (Obala i vodni resursi); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 141. mjere I1 (ulaganje: Ulaganje u pravednu tranziciju) u okviru komponente 10. (Pravedna tranzicija); ciljne vrijednosti pod rednim brojem 193. i 195. mjere I1 (ulaganje: Poduzetništvo) u okviru komponente 13. (Potpora MSP-ovima); ciljne vrijednosti pod rednim brojem 204. i 208. mjere I3 (ulaganje: Digitalizacija i inovacije) u okviru komponente 13. (Potpora MSP-ovima). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se produlji rok za provedbu prethodno navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (41) Španjolska je objasnila da šest mjera više ne može provesti u roku iz izvornog plana za oporavak i otpornost jer je zaključila da su za ispunjenje političkih ciljeva mjera potrebne dodatne prilagodbe pravnog okvira, a te se prilagodbe ne bi mogle završiti u početnom roku za provedbu. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 197. mjere I2 (ulaganje: Rast) u okviru komponente 13. (Potpora MSP-ovima); ključnu etapu pod rednim brojem 281. mjere I3 (ulaganje: Povećani kapaciteti za odgovor na zdravstvene krize) u okviru komponente 18. (Obnova i proširenje kapaciteta nacionalnog zdravstvenog sustava); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 288. mjere I1 (ulaganje: Transverzalne digitalne vještine) u okviru komponente 19. (Digitalne vještine); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 290. mjere I2 (ulaganje: Digitalna tranzicija u obrazovanju, u okviru komponente 19. (Digitalne vještine); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 292. mjere I3 (ulaganje: Digitalne vještine za zapošljavanje, u okviru komponente 19. (Digitalne vještine); i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 349. mjere I6 (ulaganje: Dovršetak socijalno-ekonomskih projekata) u okviru komponente 23. (Nove javne politike za dinamično, otporno i uključivo tržište rada). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se produlji rok za provedbu prethodno navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (42) Španjolska je objasnila da tri mjere više ne može provesti u roku iz izvornog plana za oporavak i otpornost jer je potrebno više vremena kako bi se uzelo u obzir donošenje novih postupaka, okolnosti potaknute potražnjom ili prilagodba administrativnog okvira za olakšanje provedbe. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 220. mjere I1 (ulaganje: Preobrazba turističkog modela prema održivosti) u okviru komponente 14. (Turizam); ciljnu vrijednost pod rednim brojem 239. mjere I3 (ulaganje: Bonovi za povezivost za MSP-ove i ranjive skupine) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); i ciljne vrijednosti pod rednim brojem 241. i 242. mjere I5 (ulaganje: Uvođenje prekogranične digitalne infrastrukture) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se produlji rok za provedbu prethodno navedenih ciljnih vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (43) Španjolska je objasnila da jednu mjeru više ne može provesti u roku iz izvornog plana za oporavak i otpornost jer su se pravni instrumenti za postizanje mjere morali izmijeniti zato što je razlika u razini ambicioznosti između izvornog plana za oporavak i otpornost i Priloga Provedbenoj odluci Vijeća od 13. srpnja 2021. dovela do toga da je Španjolska podcijenila broj potrebnih poziva za ispunjenje razine ambicioznosti. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 119. mjere I2 (ulaganje: Održiva energija na otocima) u okviru komponente 7. (Uvođenje i integracija obnovljivih izvora energije). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se produlji rok za provedbu prethodno navedene ciljne vrijednosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (44) Španjolska je objasnila da tri mjere više ne može provesti u roku iz izvornog plana za oporavak i otpornost zbog potrebe da se poštuju neočekivani dulji pripremni postupci nego što je početno planirano, koji su pogodniji za ispunjenje političkih ciljeva tih mjera. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 111 mjere R3 (reforma: Razvoj energetske zajednice) u okviru komponente 7. (Uvođenje i integracija obnovljivih izvora energije); novu ključnu etapu pod rednim brojem 434. mjere R2 (reforma: Reforma za jačanje vladavine prava i učinkovitosti pravosudnog sustava) u okviru komponente 11. (Modernizacija javne uprave); i ključnu etapu pod rednim brojem 245. mjere I7 (ulaganje: Kibernetička sigurnost: Jačanje kapaciteta građana, MSP-ova i stručnjaka; poboljšanje ekosustava sektora) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se neke podmjere izmijene, produži rok za provedbu dijelova na koje to utječe ili zamijene provedbeni pravni instrumenti prethodno navedenih mjera. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (45) Španjolska je objasnila da tri mjere više ne može provesti u roku iz izvornog plana za oporavak i otpornost jer je iznimna količina šumskih požara dovela do preraspodjele resursa. To se odnosi na ključnu etapu pod rednim brojem 66. mjere I1 (ulaganje: i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 71. mjere I3 (ulaganje: Obnova ekosustava i zelene infrastrukture) i ključnu etapu pod rednim brojem 73. mjere I4 (ulaganje: Održivo gospodarenje šumama) u okviru komponente 4. (Ekosustavi i bioraznolikost). Na temelju toga Španjolska je zatražila produljenje roka za provedbu ciljne vrijednosti pod rednim brojem 71., stvaranje nove ključne etape kako bi se obuhvatili određeni elementi ključne etape pod rednim brojem 73. koji se nisu mogli postići u predloženom roku te izmjenu opsega prethodno navedenih ključnih etapa. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (46) Španjolska je objasnila da se početna ambicioznost šest mjera više ne može postići zbog nedovoljne potražnje. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 34. mjere I4 (ulaganje: Program obnove i demografski izazov) u okviru komponente 2. (Provedba španjolskog Plana za gradove: Plan urbane rehabilitacije i obnove); djelovanje uključeno u opis mjere I1 (Uvođenje skladištenja energije) u okviru komponente 8. (Elektroenergetska infrastruktura, pametne mreže i uvođenje fleksibilnosti i skladištenja) i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 141. mjere I1 (ulaganje: Ulaganje u pravednu tranziciju) u okviru komponente 10. (Pravedna tranzicija); ključnu etapu pod rednim brojem 236. mjere I1 (ulaganje: Promicanje teritorijalne kohezije uvođenjem mreža: Ekstremno brzo širokopojasno proširenje) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); i ciljnu vrijednost pod rednim brojem 297. mjere I1 (ulaganje: Prekvalifikacija i usavršavanje radne snage povezano sa stručnim kvalifikacijama) u okviru komponente 20. (Strateški plan za poticanje strukovnog osposobljavanja). Nadalje, mjera I1 komponente 20. obuhvaća i kašnjenje u provedbi. Na temelju toga Španjolska je zatražila da se smanje odgovarajuće ciljne vrijednosti i ključne etape tih mjera ili izmjeni opis mjere u odnosu na izvorni plan za oporavak i otpornost. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (47) Španjolska je nadalje zatražila da se resursi oslobođeni smanjenjem ambicioznosti ciljnih vrijednosti ili mjera iz prethodne uvodne izjave iskoriste kako bi se povećala razina ambicioznosti šest mjera ili ciljnih vrijednosti. Povećana ambicioznost znači povećanje ciljnih vrijednosti. To se odnosi na ciljnu mjeru s rednim brojem 35. mjere I4 (ulaganje: Program obnove i demografski izazovi) u okviru komponente 2 (Provedba španjolskog plana za gradove: plan urbane rehabilitacije i obnove); ciljne vrijednosti s rednim brojevima 125. i 126. mjere I1 (Uvođenje skladištenja energije) u okviru komponente 8. (Elektroenergetska infrastruktura, pametne mreže i uvođenje fleksibilnosti i skladištenja); mjeru I1 (ulaganje: Ulaganje u pravednu tranziciju) u okviru komponente 10. (Pravedna tranzicija); ključne etape pod rednim brojevima 243. i 244. mjere I6 (ulaganje: Uvođenje 5G tehnologija: mreže, tehnološke promjene i inovacije) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); i mjeru I3 (ulaganje: Inovacije i internacionalizacija strukovnog osposobljavanja) u okviru komponente 20. (Strateški plan za poticanje strukovnog osposobljavanja). Odnosi se i na mjeru I2 (ulaganje: Digitalna transformacija strukovnog osposobljavanja) u okviru komponente 20. (Strateški plan za poticanje strukovnog osposobljavanja). Španjolska je objasnila da je za ostvarenje povećane ciljne vrijednosti potreban dulji rok nego što je navedeno u izvornom planu. Na temelju toga Španjolska je zatražila da se poveća razina ambicioznosti ili produlji rok za provedbu prethodno navedenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti i mjera. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (48) Španjolska je objasnila da se šest mjera više ne može provesti pod posebnim uvjetima predviđenima u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog promjena u tržišnoj potražnji koje su posljedica promjena tržišnih uvjeta, uključujući veće troškove. Te objektivne okolnosti odnose se na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 85. mjere I1 (ulaganje: Nacionalna prijenosna mreža: Europski koridori) u okviru komponente 6. (Održiva mobilnost (na duge udaljenosti)). Na temelju toga Španjolska je zatražila proširenje popisa koridora za dodjelu ugovora za projekte, zadržavajući pritom prvotnu razinu ambicioznosti. Te objektivne okolnosti odnose se i na ključnu etapu pod rednim brojem 99. mjere I4 (ulaganje: — Program potpore za održiv i digitalni promet) u okviru komponente 6. (Održiva mobilnost (na duge udaljenosti)). Na temelju toga Španjolska je zatražila brisanje upućivanja na proračun po proračunskoj liniji, zadržavajući pritom prvotnu razinu ambicioznosti. Te objektivne okolnosti odnose se i na mjeru I4 (ulaganje: Plan energetske tranzicije u Općoj državnoj upravi) u okviru komponente 11. (Modernizacija javne uprave). Na temelju toga Španjolska je zatražila smanjenje ciljne vrijednosti pod rednim brojem 170. razmjerno povećanju troškova za vozila. Španjolska je predložila i preraspodjelu u ciljnu vrijednost pod rednim brojem 172. dijela prvotnog troška povezanog s novom ciljnom vrijednosti pod rednim brojem 439. (koja se odnosi na uvođenje solarnih fotonaponskih sustava ili drugih obnovljivih izvora energije) kako bi se pokrilo povećanje troškova u području izgradnje, što znači povećanje troškova prve stavke i smanjenje troškova druge. Te se objektivne okolnosti odnose i na ciljne vrijednosti pod rednim brojevima 217., 218. i 219. mjere I1 (ulaganje: Preobrazba turističkog modela prema održivosti) u okviru komponente 14. (Turizam). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se izmijeni klimatsko označivanje, a da prvotna ambicioznost ciljnih vrijednosti ostane nepromijenjena.

Te objektivne okolnosti odnose se i na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 342. mjere II (ulaganje: Zapošljavanje mladih) u okviru komponente 23. (Nove javne politike za dinamično, otporno i uključivo tržište rada). Na temelju toga Španjolska je zatražila proširenje opsega subjekata korisnika, posebno dopuštanjem drugim javnim subjektima, zakladama i organizacijama trećeg sektora da provedu program *Tandem*, zadržavajući pritom prvotnu razinu ambicioznosti. Te objektivne okolnosti odnose se i na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 344. mjere I3 (ulaganje: Nove vještine za zelenu, digitalnu i produktivnu tranziciju) u okviru komponente 23. (Nove javne politike za dinamično, otporno i uključivo tržište rada). Na temelju toga Španjolska je zatražila proširenje skupina korisnika, uključujući i zaposlene radnike, zadržavajući pritom prvotnu razinu ambicioznosti. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (49) Španjolska je objasnila da se pet mjera više ne može provesti pod posebnim uvjetima predviđenima u izvornom planu za oporavak i otpornost zbog poremećaja u lancu opskrbe. Te objektivne okolnosti odnose se i na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 12. mjere I2 (ulaganje: Program poticaja za postavljanje mjesta za punjenje, kupnju električnih vozila i vozila s gorivim ćelijama te inovacije u području elektromobilnosti, punjenja i zelenog vodika) u okviru komponente 1. (Aksijski plan održive, sigurne i povezane mobilnosti u urbanim i velegradskim okruženjima). Na temelju toga Španjolska je zatražila izmjenu specifikacija ciljne vrijednosti tako da se „uvođenje” električnih vozila i mjesta za punjenje zamijeni „registracijom subvencije” te da se doda ključna etapa pod rednim brojem 419. kako bi se proširila provedba mjere s ciljem očuvanja njezine početne razine ambicioznosti. Te objektivne okolnosti odnose se i na mjeru I4 (Održivo gospodarenje šumama) u okviru komponente 4. (Ekosustavi i bioraznolikost). Na temelju toga Španjolska je zatražila brisanje upućivanja na nabavu novih zračnih resursa i preraspodjelu proračuna na postojeće mjere za gospodarenje šumama. Objektivne okolnosti odnose se i na ključnu etapu pod rednim brojem 79. mjere I3 (ulaganje: – Digitalna tranzicija u vodnom sektoru (Provedba digitalne zaštite okoliša – PERTE za digitalizaciju upravljanja vodama) u okviru komponente 5. (Obalni i vodni resursi). Na temelju toga Španjolska je zatražila zamjenu puštanja u rad infrastrukture dodjelom ugovora i dodavanje ključne etape pod rednim brojem 426. kako bi se produljila provedba mjere s ciljem očuvanje njezine početne razine ambicioznosti. Te objektivne okolnosti odnose se i na ključnu etapu pod rednim brojem 309. mjere I1 (ulaganje: Promicanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u okviru komponente 21. (Modernizacija i digitalizacija obrazovanja, uključujući rano obrazovanje 0–3).

Na temelju toga, s obzirom na povećanje troškova izgradnje i obnove Španjolska je zatražila odgodu datuma dovršetka za godinu dana i smanjenje, ako je potrebno za postizanje cilja ulaganja, proračuna prvotno namijenjenog financiranju operativnih rashoda. Te objektivne okolnosti odnose se i na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 356. mjere I2 (ulaganje: Poticanje kulture na cijelom državnom području) u okviru komponente 24. (Kulturna industrija). Kad je riječ o istoj mjeri, Španjolska je predložila odgodu datuma završetka ciljne vrijednosti pod rednim brojem 358. Na temelju toga Španjolska je zatražila sužavanje specifikacije na 19 lokacija i integraciju preostale lokacije („Tabacalera”) u novu ciljnu vrijednost pod rednim brojem 474. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (50) Španjolska je objasnila da su tri mjere izmijenjene kako bi se uvele bolje alternative i ostvarila početna ambicioznost mjere. To se odnosi na ključne etape pod rednim brojevima 145., 147. i 148. mjere R1 (Reforma: Modernizacija i digitalizacija uprave) te ključnu etapu pod rednim brojem 152. i novu ključnu etapu pod rednim brojem 435. mjere R2 (Reforma: Jačanje vladavine prava i učinkovitosti pravosudnog sustava) u okviru komponente 11. (Modernizacija javne uprave) kako bi se uzela u obzir promjena u vrstama pravnih instrumenata koje treba donijeti kako bi se osigurala brža, učinkovitija i sveobuhvatnija provedba reforme. To se odnosi i na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 322. mjere I1 (ulaganje: Dugotrajna skrb i plan potpore: deinstitucionalizacija, oprema i tehnologija) u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključenosti), u kojoj je Španjolska prije same provedbe mjere ostvarila napredak više nego što se očekivalo u pogledu pokrivenosti uslugama skrbi na daljinu. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (51) Španjolska je objasnila da je jedna mjera izmijenjena kako bi se ambicioznost prilagodila povećanju troškova zbog inflacije i pomaku potražnje prema skupljim energetske učinkovitim obnovama kojima se ostvaruju veće uštede energije. To se odnosi na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 29. mjere I1 (ulaganje: Program obnove za gospodarski i socijalni oporavak u stambenom okruženju) u okviru komponente 2. (Provedba španjolskog Plana za gradove: Plan urbane rehabilitacije i obnove). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se ciljna vrijednost smanji proporcionalno povećanju troška. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (52) Španjolska je zatražila uključivanje dodatnih ciljnih vrijednosti kako bi se očuvala izvorna razina ambicioznosti zbog, među ostalim, problema povezanih s uskim grlima u lancu opskrbe, inflacijom, dodatnim administrativnim kašnjenjima te manjkom potrebne radne snage i vještina. Te objektivne okolnosti odnose se i na ciljnu vrijednost pod rednim brojem 419. mjere I2 (ulaganje: Program poticaja za postavljanje mjesta za punjenje, kupnju električnih vozila i vozila s gorivim ćelijama te inovacije u području elektromobilnosti, punjenja i zelenog vodika) u okviru komponente 1. (Akcijski plan održive, sigurne i povezane mobilnosti u urbanim i velegradskim okruženjima); ključnu etapu pod rednim brojem 425. mjere I4 (ulaganje: Održivo gospodarenje šumama) u okviru komponente 4. (Ekosustavi i bioraznolikost); i ključnu etapu pod rednim brojem 426. mjere I3 (ulaganje: Digitalna tranzicija u vodnom sektoru (Provedba digitalne zaštite okoliša) u okviru komponente 5. (Obalni i vodni resursi). Na temelju toga Španjolska je zatražila da se u plan za oporavak i otpornost dodaju ciljne vrijednosti tih mjera. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

- (53) Komisija smatra da razlozi koje je Španjolska navela opravdavaju revizije na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, ažuriranje na temelju članka 18. stavka 2. te uredbe i izmjene na temelju članka 21. stavka 2. te uredbe.
- (54) Raspodjelu ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u obrocima trebalo bi izmijeniti kako bi se u obzir uzeli nova dodijeljena sredstva, izmjene plana za oporavak i otpornost i okvirni rok koje je iznijela Španjolska.

Ispravci pogrešaka u pisanju

- (55) U tekstu Provedbene odluke Vijeća od 13. srpnja 2021. uočene su pogreške u pisanju koje se odnose na 64 mjere. Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. trebalo bi izmijeniti kako bi se ispravile te pogreške u pisanju, koje ne odražavaju sadržaj plana za oporavak i otpornost podnesenog Komisiji 30. travnja 2021., kako su ga dogovorile Komisija i Španjolska. Te pogreške u pisanju odnose se na sljedeće mjere: mjera R2 (Zakon o održivoj mobilnosti i financiranju prometa) i mjera I2 (ulaganje: Program poticaja za postavljanje mjesta za punjenje, kupnju električnih vozila i vozila s gorivim ćelijama te inovacije u području elektromobilnosti, punjenja i zelenog vodika) u okviru komponente 1. (Akcijski plan održive, sigurne i povezane mobilnosti u urbanim i velegradskim okruženjima); mjera R3 (reforma: Zakon o stanovanju), mjera R4 (reforma: Zakon o kvaliteti arhitekture i građevnog okoliša i nova nacionalna strategija arhitekture), mjera R5 (Uredi za obnovu („sve na jednom mjestu”)), mjera R6 (Poboljšano financiranje mjera obnove) i ulaganje I1 (Program obnove za gospodarski i socijalni oporavak u stambenom okruženju) u okviru komponente 2. (Provedba španjolskog Plana za gradove: Plan urbane rehabilitacije i obnove);

mjera R6 (reforma: Revizija nacionalnog regulatornog okvira za regulaciju održivog ribarstva) i mjeru I6 (Plan za poticanje održivosti, istraživanja, inovacija i digitalizacije u sektoru ribarstva (I): Modernizacija mreže morskih rezervi od interesa za ribarstvo) u okviru komponente 3. (Ekološka i digitalna transformacija poljoprivredno-prehrambenog sektora i sektora ribarstva); mjera R1 (reforma: Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti), mjera R3 (reforma: Održivo gospodarenje šumama), mjera I1 (ulaganje: Digitalizacija i znanje o prirodnoj baštini), mjera I2 (ulaganje: Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti), mjera I3 (ulaganje: Obnova ekosustava i zelene infrastrukture) u okviru komponente 4. (Ekosustavi i bioraznolikost); mjera R1 (reforma: Planovi i strategije u području voda te regulatorne promjene), mjera I1 (Provedba mjera pročišćavanja, ispunjavanja sanitarnih uvjeta, učinkovitosti, uštede, ponovne uporabe i sigurnosti infrastrukture (DESEAR)) i mjera I4 (ulaganje: Prilagodba obale klimatskim promjenama i provedba pomorskih strategija i planova prostornog planiranja morskog područja) u okviru komponente 5. (Obalni i vodni resursi); mjera I2 (ulaganje: Program transeuropske prometne mreže, ostali radovi), mjera I3 (ulaganje: Intermodalnost i logistika) i mjera I4 (ulaganje: Program potpore za održiv i digitalni promet) u okviru komponente 6. (Održiva mobilnost (na duge udaljenosti)); mjera I1 (ulaganje: Razvoj inovativnih energija iz obnovljivih izvora integriranih u zgrade i proizvodne procese) i mjera I2 (ulaganje: Održiva energija na otocima) u okviru komponente 7. (Uvođenje i integracija obnovljivih izvora energije); mjera I3 (Novi poslovni modeli u energetske tranziciji u okviru komponente 8 (Elektroenergetska infrastruktura, pametne mreže i uvođenje fleksibilnosti i skladištenja); mjera I1 (ulaganje: Vodik iz obnovljivih izvora, projekt zemlje) u okviru komponente 9. (vodik iz obnovljivih izvora); mjera R1 (reforma: Protokoli za pravednu tranziciju), mjera I1 (ulaganje: Ulaganje u pravednu tranziciju) u okviru komponente 10. (Pravedna tranzicija);

mjera I2 (ulaganje: Program za poticanje konkurentnosti i industrijske održivosti) u okviru komponente 12. (Industrijska politika); mjera R1 (reforma: Poboljšanje poslovnih propisa i klime), mjera R2 (reforma: Strategija Španjolska poduzetnička država), mjera I1 (ulaganje: Poduzetništvo), mjera I3 (ulaganje: Digitalizacija i inovacije) i mjera I4 (ulaganje: Rast) u okviru komponente 13. (Potpora MSP-ovima); mjera I1 (ulaganje: Preobrazba turističkog modela prema održivosti) u okviru komponente 14. (Turizam); mjera I2 (ulaganje: Jačanje povezivosti u referentnim centrima, socio-ekonomskim pokretačima i sektorskim projekatima digitalizacije) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); mjera I6 (ulaganje: Uvođenje 5G tehnologija: mreže, tehnološke promjene i inovacije) u okviru komponente 15. (Digitalna povezivost); mjera R1 (Nacionalna strategija za umjetnu inteligenciju) u okviru komponente 16. (Umjetna inteligencija); mjera I5 (Ulaganje: Prijenos znanja), mjera I7 (Okoliš, klimatske promjene i energija) i mjera I3 (Novi privatni, interdisciplinarni, javni projekti u području istraživanja i inovacija, projekti istraživanja, razvoja i inovacija, konceptualni testovi i dodjela potpore kao rezultat međunarodnih konkurentnih poziva. Najsuvremenije istraživanje i inovacije usmjereni na društvene izazove. Pretkomercijalna javna nabava) mjera I5 (Prijenos znanja), mjera I7 (Okoliš, klimatske promjene i energija) i mjera I9 (Svemirska industrija) u okviru komponente 17. (Znanost, tehnologija i inovacije); mjera R3 (reforma: Zakon o pravičnosti, univerzalnosti i koheziji nacionalnog zdravstvenog sustava), mjera R4 (reforma: Zakon o Okvirnom statutu o obveznom zdravstvenom osoblju), mjera R5 (reforma: Reforma regulacije lijekova i poboljšanje pristupa lijekovima), mjera I3 (Mreža javnog nadzora) i mjera I4 (Ulaganje: Zdravstveni djelatnici osposobljeni u okviru planova trajnog obrazovanja), mjera I5 (Ulaganje: VALTERMED sustav i platforma za procjenu zdravstvenih tehnologija i koristi nacionalnog zdravstvenog sustava),

mjera I6 (Zdravstveno „jezero podataka” u okviru komponente 18. (Obnova i proširenje kapaciteta nacionalnog zdravstvenog sustava); mjera I1 (ulaganje: Transverzalne digitalne vještine), mjera I2 (ulaganje: Digitalna transformacija obrazovanja) i mjera I3 (ulaganje: Digitalne vještine za zapošljavanje, u okviru komponente 19. (Digitalne vještine); mjera I1 (ulaganje: Prekvalifikacija i usavršavanje radne snage povezano sa stručnim kvalifikacijama) i mjera I2 (ulaganje: Digitalna transformacija strukovnog osposobljavanja) u okviru komponente 20. (Strateški plan za poticanje strukovnog osposobljavanja); mjera I5 (ulaganje: Poboljšanje digitalne infrastrukture, opreme, tehnologija, poučavanja i evaluacije sveučilišta) u okviru komponente 21. (Modernizacija i digitalizacija obrazovanja, uključujući rano obrazovanje 0–3); mjera I1 (ulaganje: Dugotrajna skrb i plan potpore: deinstitucionalizacija, oprema i tehnologija), mjera I2 (ulaganje: Plan za modernizaciju socijalnih usluga – tehnološka transformacija, inovacije, osposobljavanje i jačanje skrbi o djeci), mjera I3 (ulaganje: Španjolska – Plan za zemlju s pristupom) i mjera I4 (ulaganje: Plan Španjolska vas štiti od rodno uvjetovanog nasilja) u okviru komponente 22. (Akcijski plan za gospodarstvo skrbi, jačanje politika ravnopravnosti i uključivosti); mjera I3 (ulaganje: Nove vještine za zelenu, digitalnu i produktivnu tranziciju), mjera R7 (reforma: Revizija poticaja za zapošljavanje) i mjera R10 (reforma: Pojednostavnjenje i poboljšanje pomoći u slučaju nezaposlenosti) u okviru komponente 23. (Nove javne politike za dinamično, otporno i uključivo tržište rada); mjera I1 (ulaganje: Jačanje konkurentnosti kulturnih industrija) u okviru komponente 24. (Kulturna industrija); mjera I1 (ulaganje: Program za promicanje, modernizaciju i digitalizaciju audiovizualnog sektora) u okviru komponente 25. (Španjolska audiovizualni centar); i mjera I2 (ulaganje: Plan za ekološku tranziciju sportskih objekata) u okviru komponente 26. (Promicanje sporta). Ti ispravci ne utječu na provedbu predmetnih mjera.

- (56) Poglavlje o planu REPowerEU uključuje jednu novu reformu, jedno prošireno ulaganje i sedam novih ulaganja. Cilj je reforme olakšati uvođenje obnovljivih izvora energije i pojednostavniti obradu zahtjeva za izdavanje dozvola. Konkretno, reformom se pojednostavnjuju postupci povezani s novim projektima u području energije iz obnovljivih izvora i novom infrastrukturom elektroenergetske mreže te se uspostavlja nova administrativna jedinica u okviru središnje uprave za pomoć pri obradi zahtjeva za izdavanje dozvola.
- (57) Sedam novih ulaganja u okviru poglavlja o planu REPowerEU uključuje javna ulaganja u program potpore za poboljšanje pristupa financiranju u lancu vrijednosti u projektiranju, proizvodnji, skladištenju, recikliranju ili istraživanju i razvoju tehnologija i komponenti relevantnih za prelazak na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija; javno ulaganje u program potpore za vodik iz obnovljivih izvora i ulaganje u uvođenje nove infrastrukture za prijenos električne energije radi integracije većih količina energije iz obnovljivih izvora i priključivanja novih industrijskih postrojenja s nultom neto stopom emisija na elektroenergetsku mrežu te četiri ulaganja za potporu dekarbonizaciji industrije, od kojih su dva u obliku programa potpore.

- (58) Komponenta uključuje ulaganja i reforme za povećanje udjela obnovljivih izvora energije, čime se doprinosi smanjenju ovisnosti Španjolske o fosilnim gorivima, a time i smanjenju ranjivosti u nadolazećim zimskim razdobljima. Te su mjere reforma izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora, ulaganja za potporu energetske zajednicama, skladištenje energije i vlastitu potrošnju te ulaganja kojima se podupire vodik iz obnovljivih izvora, industrijski lanac vrijednosti s nultom neto stopom emisija i razvoj mreže za prijenos električne energije.
- (59) Poglavlje o planu REPowerEU uključuje i proširenu mjeru na temelju dvije postojeće mjere iz komponente 7. (Uvođenje i integracija obnovljivih izvora energije) i jedne postojeće mjere iz komponente 8. (Elektroenergetska infrastruktura, pametne mreže i uvođenje fleksibilnosti i skladištenja). Proširenom mjerom iz poglavlja o planu REPowerEU povećava se razina ambicioznosti postojećih mjera, posebno u pogledu vlastite potrošnje, skladištenja energije i energetske zajednice.
- (60) Komisija je ocijenila izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, na temelju kriterija za ocjenjivanje iz članka 19. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241.

Uravnotežen odgovor kojim se doprinosi šest stupova

- (61) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.1. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj je mjeri (ocjena A) sveobuhvatan i primjereno uravnotežen odgovor na ekonomsku i socijalnu situaciju i time primjereno doprinosi svih šest stupova iz članka 3. te uredbe, uzimajući u obzir specifične izazove s kojima se dotična država članica suočava i financijska sredstva koja su joj dodijeljena.

- (62) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava dodatne mjere za podupiranje stupova zelene tranzicije, osobito o dekarbonizaciji industrije, uvođenju energije i vodika iz obnovljivih izvora, održivom prometu, energetske učinkovitosti, gospodarenju vodom, kružnom gospodarstvu, prilagodbi klimatskim promjenama i održivom turizmu.
- Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava i dodatne mjere za podupiranje digitalne tranzicije, osobito za razvoj naprednih digitalnih tehnologija, povećanje kapaciteta industrije bez proizvodnje i proizvođačke industrije, jačanje znanstvenog i tehnološkog ekosustava, digitalizaciju MSP-ova, javne uprave i obrazovanja, poticanju audiovizualnog sektora i digitalizaciji informacije i povezivosti medija. Osim toga, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava mjere za jačanje socijalne i teritorijalne kohezije i rodne uravnoteženosti, osobito potporom strateškim projektima za socijalno gospodarstvo i gospodarstvo skrbi.

Svladavanje svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u preporukama za Španjolsku

- (63) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU doprinijeti djelotvornom (ocjena A) svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju upućenima Španjolskoj, uključujući njihove fiskalne aspekte, i preporukama danima u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹ ili izazova utvrđenih u drugim relevantnim dokumentima koje je Komisija službeno donijela u kontekstu europskog semestra.

¹ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.)

- (64) Konkretno, u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost uzimaju se u obzir preporuke za Portugal koje je Vijeće službeno donijelo prije nego što je Komisija ocijenila izmijenjeni plan za oporavak i otpornost. Budući da je maksimalni financijski doprinos za Španjolsku prilagođen navise i da se veličina plana za oporavak i otpornost povećala nakon zahtjeva za zajam koji se ne namjerava upotrijebiti isključivo za ciljeve plana REPowerEU, u ukupnoj ocjeni uzimaju se u obzir sve strukturne preporuke za 2022. i 2023.
- (65) Nakon što je ocijenila napredak u provedbi svih relevantnih preporuka za Španjolsku u trenutku dostave izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, Komisija je zaključila da nijedna preporuka nije u potpunosti provedena. Ostvaren je znatan napredak u odnosu na preporuke o javnim ulaganjima u zelenu i digitalnu tranziciju te energetske sigurnost (preporuka 1.2. iz 2022.), o vodik iz obnovljivih izvora (preporuka 4.6. iz 2022.), o podupiranju zapošljavanja (preporuka 2.1. iz 2020.), o mjerama za osiguravanje likvidnosti malih i srednjih poduzeća i samozaposlenih osoba (preporuka 3.1. iz 2020.), o održivosti mirovinskog sustava (preporuka 1.4. iz 2019.), o prelasku na ugovore o radu na neodređeno vrijeme (preporuka 2.3. iz 2019.) i ukloniti nedostatke u pogledu pokrivenosti regionalnim programima minimalnog dohotka (preporuka 2.7. iz 2019.).

- (66) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju i doprinose djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama koje je Vijeće uputilo Španjolskoj u kontekstu europskog semestra 2019., 2020., 2022. i 2023. Nakon svladavanja navedenih izazova očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost pridonijeti i ispravljanju neravnoteža, koje su utvrđene u preporukama na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 u 2019., 2020., 2022. i 2023. s kojima se Španjolska suočava, posebno u pogledu visokog privatnog, javnog i vanjskog duga u okruženju visoke nezaposlenosti.
- (67) Izmjenama plana za oporavak i otpornost Španjolske ne mijenja se, već potvrđuje i jača prethodna ocjena plana za oporavak i otpornost da se planom doprinosi djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela preporuka koje je Vijeće uputilo Španjolskoj u 2019. i 2020., jer Španjolska nije uklonila ni znatno smanjila nijedno ulaganje ili reformu, već dodala dodatna ulaganja i reforme. Mnogim novim mjerama dodatno se odgovara na te preporuke upućene Španjolskoj na koje se već djelomično odgovara postojećim planom za oporavak i otpornost.

- (68) Osobito, izmijenjenim planom za oporavak i otpornost odgovara se na preporuku 1.2. iz 2022. i preporuku 1.3. iz 2023. o povećanju javnih ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju putem šest javnih ulaganja u instrumente za poticanje privatnih ulaganja i poboljšanje pristupa financiranju (dva ICO fonda za potporu poduzećima, fond Next Tech, fond za zajednička ulaganja, fond za regionalnu otpornost i financijski mehanizma CHIP) za koje se očekuje da će znatno potaknuti zelenu i digitalnu tranziciju u Španjolskoj. Osim toga, dodatnim ulaganjima, među ostalim u industriju mikročipova i audiovizualni sektor, otakođer se odgovara se na preporuku 1.3. iz 2023. i preporuku 1.2. iz 2022. o povećanju javnih ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju.
- (69) U skladu s preporukom 3. iz 2023. o povećanju stopa recikliranja radi ostvarenja ciljeva Unije i promicanja kružnog gospodarstva povećanjem uporabe vode, reformom gospodarenja otpadom u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost poboljšava se koordinacija na svim razinama uprave. To je ostvareno osnivanjem koordinacijskog odbora i odobrenjem sekundarnog zakonodavstva uključenog u „paket o otpadu”. Dodatnim transferima regijama izravno će se pridonijeti postizanju minimalno 30 % zasebno prikupljenog komunalnog otpada. Novi program subvencija za kružno gospodarstvo u ključnim španjolskim sektorima (plastika, tekstil i moda i oprema povezana s obnovljivim izvorima energije) doprinijet će povećanju kružnosti u tim sektorima. Dodatna ulaganja u obradu otpadnih voda doprinijet će povećanju uporabe vode (PERTE digitalizacija vode).

- (70) U poglavlju o planu REPowerEU povećava se ambicioznost plana za oporavak i otpornost u pogledu najrelevantnijih preporuka u području energije (preporuka 4. iz 2022. i preporuka 3. iz 2023.), osobito radi smanjenja ovisnosti o fosilnim gorivima, ubrzanju uvođenja energije iz obnovljivih izvora, o ulaganjima u skladištenje energije i mrežnu infrastrukturu i korištenju vodika iz obnovljivih izvora. Poglavlje o planu REPowerEU sadržava reformu o poboljšanju okvira za izdavanje dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora, i ulaganja u potrošnju vlastite energije, skladištenje energije, energetske zajednice i ulaganje u vodik iz obnovljivih izvora (odgovor na preporuku 3.1. iz 2023. radi smanjenja sveukupne ovisnosti o fosilnim gorivima i preporuku 3.2. iz 2023. radi ubrzanja uvođenja energije iz obnovljivih izvora daljnjom racionalizacijom i digitalizacijom postupaka izdavanja dozvola, podupiranjem rada upravnih tijela, integriranjem energija iz obnovljivih izvora u zgradama i ulaganjima u vodik iz obnovljivih izvora). Sadržava i ulaganje u novu infrastrukturu elektroenergetske mreže (odgovor na preporuku 3.1. iz 2023. radi smanjenja sveukupne ovisnost o fosilnim gorivima i preporuku 3.3. iz 2023. o poboljšanju prijenosa električne energije). Sadržava i ulaganje u lanac vrijednosti za obnovljive izvore energije (odgovor na preporuku 3.1. iz 2023. radi smanjenja sveukupne ovisnosti o fosilnim gorivima).

- (71) Nekoliko predloženih mjera uključenih u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost također doprinose preporuci 3.7. iz 2023. i preporuci 4.5. iz 2023. u području elektrifikacije prometa (putem nove poreznog poticaja za kupnju električnih vozila i potporu industrije električnih vozila) te preporuci 3.5. iz 2023. i preporuci 4.8. iz 2022. u području povećanja dostupnosti energetske učinkovitog socijalnog i cjenovno pristupačnog stanovanja (putem Instrumenta za promicanje socijalnog stanovanja i programa mjera za poticanje ponude stambenih objekata za najam). Strategijom za energetske učinkovitost u državnoj cestovnoj mreži doprinosi se odgovoru na preporuku 3.3. iz 2019. o energetske učinkovitosti i preporuku 3.5. iz 2020. o čistoj i učinkovitoj proizvodnji i upotrebi energije.
- (72) Osim toga, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost pomaže u odgovoru na preporuku 3. iz 2023. za poticanje istraživanja i inovacija, čiste i učinkovite proizvodnje i upotrebe energije, energetske infrastrukture, gospodarenja vodom i otpadom i održivog prometa, operacionalizacijom novog regulatornog izoliranog okruženja u području prometa i mobilnosti. Novi propis o informacijskom sustavu na poljoprivrednim gospodarstvima za upravljanje poljoprivrednim i stočarskim politikama doprinosi odgovoru na preporuku 3.2. iz 2019. o učinkovitosti resursa. Povećanje razine ambicioznosti u odnosu na izvorni plan za oporavak i otpornost u ulaganju za modernizaciju sustava navodnjavanja u smislu uštede vode i energetske učinkovitosti doprinosi odgovoru na preporuku 3.6. iz 2020. o ulaganju u ekološku i digitalnu tranziciju, posebno u upravljanje vodnim resursima i otpadom.

- (73) Novim ulaganjima u zdravstvo doprinosi se odgovoru na preporuku 1.2. iz 2020. o jačanju otpornosti i kapaciteta zdravstvenog sustava. Novi Fond za poduzetništvo i mala i srednja poduzeća doprinosi odgovoru na preporuku 1.3. iz 2020. o provedbi mjera za potporu MSP-ova. Dodatni financijski instrument, Fond s društvenim učinkom, doprinosi odgovoru na preporuku 2.1. iz 2019. kako bi se osiguralo da službe za zapošljavanje i socijalne službe imaju kapaciteta pružiti učinkovitu potporu.

Doprinos potencijalu rasta, otvaranju radnih mjesta i ekonomskoj, socijalnoj i institucionalnoj otpornosti

- (74) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU snažno utjecati (ocjena A) na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta i gospodarsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Španjolske, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te ublažavanju ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, zbog čega jačaju gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije.

- (75) U ocjeni početnog plana za oporavak i otpornost, u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.3. iz Priloga V. toj uredbi, utvrđeno je da će plan za oporavak i otpornost snažno utjecati na jačanje potencijala rasta, otvaranje radnih mjesta i ekonomsku, socijalnu i institucionalnu otpornost Španjolske, čime se doprinosi provedbi europskog stupa socijalnih prava, među ostalim i promicanjem politika za djecu i mlade, te ublažavanju ekonomskih i socijalnih posljedica krize uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19, čime se jačaju ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija i konvergencija unutar Unije (ocjena A).
- (76) Početni plan za oporavak i otpornost uključivao je reforme i ulaganja koji bi mogli otkloniti znatne slabosti španjolskog gospodarstva u vanjskim sektorima povećanjem konkurentnosti poduzeća i smanjenjem uvoza energije. Taj plan za oporavak i otpornost djelomično je pridonio otklanjanju postojećih slabosti zemlje s fiskalnog stajališta osiguravanjem učinkovitih javnih rashoda i jačanjem okvira za oporezivanje i okvira za javnu nabavu. Očekivalo se i da će se djelotvorno smanjiti teritorijalne nejednakosti, reformama i ulaganjima kojima će se svladati demografski problemi u ruralnim područjima i manjim općinama te podupiranjem procesa tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu. Sadržavao je mjere kojima je cilj bilo svladavanje izazova u području socijalne kohezije utvrđenih u prijašnjim izvješćima i preporukama za Španjolsku i koje su se pratile u okviru pregleda socijalnih pokazatelja. Posebne su mjere bile namijenjene otklanjanju nedostataka u sustavu socijalne zaštite, npr. pojednostavnjenjem pomoći u slučaju nezaposlenosti i preispitivanjem sustava obiteljskih naknada.

- (77) U okviru izmjene plana Španjolska je iznijela dodatne reforme usmjerene na jačanje tržišnog natjecanja poduzeća, privlačenje inozemnog talenta i ubrzavanja energetske tranzicije i provedbe ulaganja. Posebno, Španjolska predlaže reforme za racionalizaciju izdavanja dozvola u području energije iz obnovljivih izvora. Takve su reforme ključne za ostvarenje ciljeva poglavlja o planu REPowerEU, ubrzanje zelene tranzicije i osiguranje otpornosti od daljnjih energetske šokova. Izmjena plana za oporavak i otpornost uključuju i znatna sredstva za financijske instrumente radi poticanja privatnih ulaganja, među ostalim radi potpore zelenoj i digitalnoj tranziciji te jačanja strateških industrijskih projekata u zelenoj tranziciji i digitalnoj tranziciji. Poglavlje o planu REPowerEU uključuje dodatne resurse za pojačanje postojećih mjera o potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora, skladištenja energije iza brojila i energetske zajednice; i nova ulaganja u vodik iz obnovljivih izvora, lanac vrijednosti za energiju iz obnovljivih izvora, u elektroenergetsku mrežu i dekarbonizaciju industrije. S obzirom na iznesene reforme i ulaganja u okviru izmjene plana za oporavak i otpornost, potvrđuje se početna pozitivna ocjena učinka plana za oporavak i otpornost na potencijal rasta, otvaranje radnih mjesta i teritorijalnu i socijalnu koheziju.
- (78) Stilizirane simulacije službi Komisije procjenjuju da izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, uključujući ažuriranu dodjelu bespovratnih sredstava i zahtjev za zajam, zajedno s ostalim mjerama Instrumenta Europske unije za oporavak, ima potencijal za povećanje BDP-a Španjolske za od 2,7 % do 3,5 % do 2025., što ne uključuje izričito mogući pozitivan učinak strukturnih reformi.

Načelo „ne nanosi bitnu štetu”

- (79) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.4. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se izmijenjenim planom za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, osigurati da se nijednom mjerom za provedbu reformi i projekata ulaganja uključenom u taj plan za oporavak i otpornost ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima (ocjena A) u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”).
- (80) U izmijenjenom planu za oporavak i otpornost ocjenjuje se usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu” prema metodologiji iz tehničkih smjernica iz Obavijesti Komisije naslovljene „Tehničke smjernice za primjenu načela „ne nanosi bitnu štetu” u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost”². Promjene mjera uvedene izmjenom plana za oporavak i otpornost ne utječu na ocjenu izvorne verzije plana za oporavak i otpornost, koja ostaje ista.
- (81) Za uvedene nove reforme i ulaganja, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, Španjolska je dostavila sustavnu ocjenu svake mjere u odnosu na načelo „ne nanosi bitnu štetu”. Prema potrebi, posebne zaštitne mjere za osiguranje usklađenosti s načelom „ne nanosi bitnu štetu” uključene su u relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti. Na temelju informacija koje je dostavila Španjolska može se zaključiti da se očekuje da će se planom za oporavak i otpornost osigurati da se nijednom mjerom ne nanosi bitna šteta okolišnim ciljevima u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852.

¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

² SL L 58, 18.2.2021., str. 1.

- (82) Nijedna mjera u planu za oporavak i otpornost Španjolske ni u poglavlju o planu REPowerEU nije obuhvaćena člankom 21.c stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/241.

Doprinos ciljevima plana REPowerEU

- (83) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (da) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.12. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će se poglavljem o planu REPowerEU u velikoj mjeri (ocjena A) doprinijeti energetske sigurnosti, diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji, povećanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije ili potrebnom smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.
- (84) Očekuje se da će se provedbom mjera iz poglavlja o planu REPowerEU posebno doprinijeti ciljevima iz članka 21.c stavka 3. točaka (b), (e) i (f) Uredbe (EU) 2021/241. Očekuje se da će provedba ulaganja za dekarbonizaciju industrije (C31.I5, C31.I6, C31.I7, C31.I8) i za uvođenje vodika iz obnovljivih izvora (C31.I2), povećanje ulaganja za korištenje dodatne energije iz obnovljivih izvora podupiranjem potrošnje vlastite energije (C31.I1) i reforme za pojednostavnjivanje postupaka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora (C31.R1) doprinijeti cilju iz članka 21.c stavka 3. točke (b) Uredbe (EU) 2021/241, tj. povećanju energetske učinkovitosti zgrada i kritične energetske infrastrukture, dekarbonizaciji industrije, povećanju proizvodnje i upotrebe održivog biometana i vodika iz obnovljivih ili nefosilnih izvora te povećanju udjela i ubrzavanju uvođenja energije iz obnovljivih izvora.

Očekuje se da će provedba ulaganja u novu infrastrukturu za prijenos električne energije (C31.I4) doprinijeti rješavanju pitanja unutarnjih i prekograničnih uskih grla u prijenosu i distribuciji energije, podupiranju skladištenja i ubrzavanju integracije obnovljivih izvora energije, tj. cilju iz članka 21.c stavka 3. točke (e) Uredbe (EU) 2021/241. Očekuje se da će ulaganje kojim se podupire lanac vrijednosti za industriju s nultom stopom emisija (C31.I3) pridonijeti cilju iz članka 21.c stavka 3. točke (f) te uredbe. U poglavlju o planu REPowerEU razmatra se i potreba za diversifikacijom upotrebe fosilnih goriva, i to ubrzavanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora, vodika iz obnovljivih izvora, dekarbonizacijom industrije i ulaganjem u lanac vrijednosti za industriju s nultom neto stopom emisija.

- (85) Mjere u poglavlju o planu REPowerEU stoga su usklađene s nastojanjima Španjolske da ostvari ciljeve iz članka 21.c stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241. Posebice, vlada je u listopadu 2022. donijela Plan o jačanju energetske sigurnosti Španjolske („Plan Más Seguridad Energética”) kojim se utvrđuju 73 mjere u šest kategorija: (a) uštede energije; (b) prijenos energije; (c) zaštita ranjivih potrošača; (d) porezne olakšice za zaštitu potrošača energije; (e) energetska neovisnost; i (f) solidarnost s drugim državama članicama. Mjere u poglavlju o planu REPowerEU također su usklađene s početnim planom za oporavak i otpornost jer se mjerama iz poglavlja o planu REPowerEU znatno povećava ambicioznost izvornog plana u području obnovljivih izvora energije, vodika iz obnovljivih izvora, energetskih zajednica i skladištenja.

Mjere s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom

- (86) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (db) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.13. iz Priloga V. toj uredbi poglavlje o planu REPowerEU sadržava mjere za koje se očekuje da će u velikoj mjeri (ocjena A) imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.
- (87) Poglavlje o planu REPowerEU pridonosi smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima i smanjenju potražnje za energijom. Konkretno, većinom mjera u poglavlju o planu REPowerEU podupire se uvođenje obnovljivih izvora energije, vodika iz obnovljivih izvora, infrastrukture elektroenergetske mreže i dekarbonizacija industrije.
- (88) Ulaganje povezano s proizvodnjom i upotrebom vodika iz obnovljivih izvora uključuje projekte s višedržavnom i prekograničnom dimenzijom ili učinkom. Osim toga, očekuje se da će se provedbom ulaganja kojima se podupire potrošnja vlastite energije, infrastruktura za prijenos električne energije i dekarbonizacija industrije smanjiti ovisnost Španjolske o fosilnim gorivima.
- (89) Procijenjeni troškovi mjera uključenih u poglavlje o planu REPowerEU čine oko 85 % ukupnih troškova, što je znatno više od 30 % minimalnog cilja i stoga je opravdana ocjena poglavlja da se očekuje da ono u velikoj mjeri ima prekogranični učinak.

Doprinos zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost

- (90) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.5. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, sadržava mjere koje u velikoj mjeri (ocjena A) doprinose zelenoj tranziciji, uključujući bioraznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze. Na mjere potpore klimatskim cijevima otpada 39,9 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost i 75 % ukupnih procijenjenih troškova mjera iz poglavlja o planu REPowerEU, izračunano u skladu s metodom iz Priloga VI. Uredbe (EU) 2021/241. U skladu s člankom 17. te uredbe izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, usklađen je s informacijama koje su uključene u Nacionalni energetske i klimatski plan 2021.–2030.
- (91) U pogledu mjera povezanih sa zelenom tranzicijom, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost odnosi se samo na rokove ključnih etapa i ciljnih vrijednosti na temelju članka 21. Uredbe (EU) 2021/241 i ispravak pogrešaka u pisanju. Osim toga, uključuje izmjenu sedam mjera na temelju članka 18. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241 kako bi se uzela u obzir veća razina ambicioznosti i 12 novih mjera kojima se doprinosi zelenoj tranziciji jer podupiru dekarbonizaciju industrije, uvođenje energije iz obnovljivih izvora i vodika iz obnovljivih izvora, održivi promet, energetske učinkovitost, gospodarenje vodom, kružno gospodarstvo, prilagodbu klimatskim promjenama i održivi turizam. Poglavlje o planu REPowerEU uključuje osam mjera kojima je cilj ubrzati uvođenje obnovljivih izvora energije, ojačati lanac vrijednosti za industriju s nultom stopom emisija, ulagati u dodatnu infrastrukturu elektroenergetske mreže, dekarbonizirati industriju i financirati mjere kojima se omogućuje energija iz obnovljivih izvora. Očekuje se da će nove mjere ulaganja kojima se podupire lanac vrijednosti za električno i povezano vozilo i poljoprivredno-prehrambeni sektor s pomoću zajmova doprinijeti zelenoj tranziciji tih lanaca vrijednosti.

- (92) Te mjere koje su povezane sa zelenom tranzicijom, uključujući bioraznolikost, u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost i poglavlju o planu REPowerEU i dalje imaju trajan učinak jer su cilj mjera strukturne promjene za smanjenje ukupne ovisnosti Španjolske o fosilnim gorivima i povećanje ušteda energije preusmjeravanjem na zelene tehnologije, prvenstveno one povezane s energijom iz obnovljivih izvora, skladištenjem energije, energetske učinkovitosti i dekarbonizacijom industrije. Stoga i one doprinose ostvarenju ciljeva za razdoblje 2030.–2050. i cilja klimatske neutralnosti EU-a do 2050.

Doprinos digitalnoj tranziciji

- (93) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (f) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.6. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava mjere kojima se u velikoj mjeri doprinosi digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze. Mjerama potpore digitalnim ciljevima dodijeljeno je oko 25,9 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, izračunano u skladu s metodologijom iz Priloga VII. Uredbe (EU) 2021/241.
- (94) Kad je riječ o mjerama kojima se doprinosi digitalnoj tranziciji, izmijenjeno je 30 mjera u pogledu konačnih ciljnih vrijednosti na temelju članka 21. Uredbe (EU) 2021/241. Osim tih izmjena, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava 16 novih mjera kojima se doprinosi digitalnoj tranziciji.

- (95) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost sadržava ulaganja i reforme za koje se očekuje da će imati dugotrajan učinak na digitalnu transformaciju ekonomskog i socijalnog sektora i znatno doprinijeti svladavanju izazova koji proizlaze iz digitalne tranzicije. Taj očekivani učinak dodatno je ojačan novim mjerama koje su uključene u izmijenjeni plan. Posebno, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje znatne nove mjere u području naprednih digitalnih tehnologija s ulaganjima u cjelokupni lanac vrijednosti naprednih mikroprocesora od istraživanja i razvoja do proizvodnje. Očekuje se da će znatna ulaganja poduprijeti i proširenje tehnoloških start-up poduzeća. Očekuje se da će druga ulaganja poduprijeti MSP-ove u razvoju okruženja za obradu prirodnog jezika u Španjolskoj upotrebom tehnologija računalne znanosti i umjetne inteligencije. Očekuje se da će druga ulaganja dodatno ojačati digitalizaciju vodnog sektora i javne uprave, među ostalim ulaganjima u kibernetičku sigurnost. Konačno, druga sredstva dodijeljena su za dodatni razvoj ulaganja u okviru španjolskog audiovizualnog centra.

Trajan učinak

- (96) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi očekuje se da će izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Španjolsku.
- (97) U početnoj ocjeni plana za oporavak i otpornost u skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.7. iz Priloga V. toj uredbi, utvrđeno je da se očekivalo da će izvorni plan za oporavak i otpornost u velikoj mjeri (ocjena A) imati trajan učinak na Španjolsku.

- (98) Izmijenjenim planom za oporavak i otpornost ne smanjuje se ambicioznost početnog plana za oporavak i otpornost u cjelini. U njemu se uzimaju u obzir dugotrajni učinak krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, inflacija i poremećaji u lancu opskrbe, kao i neke neočekivane pravne ili tehničke poteškoće ili dostupnost boljih alternativa za provedbu nekih mjera izmjenom mjera u skladu s člankom 21. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241. Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje nove mjere, njime se povećava ambicioznost postojećih mjera kao posljedica povećanog financijskog doprinosa i zahtjeva za potporu u obliku zajma te uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Očekuje se da će te dodatne mjere, uz postojeće mjere, imati trajne pozitivne učinke na španjolsko gospodarstvo i dodatno potaknuti njezinu zelenu tranziciju i digitalnu tranziciju.
- (99) Očekuje se da će nove reforme uključene u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost imati dugotrajn učinak na Španjolsku jer je 16 reformi uvedeno ili pojačano radi jačanja okvira za tržišno natjecanje, privlačenja inozemnih talenata i olakšavanja ulaska u zemlju kvalificiranim radnicima migrantima, poboljšanja regulatornog okvira za financijski sektor, poboljšanja zdravstvenih standarda u prijevozu životinja i ljudi i održive upotrebu antibiotika u stočarskoj industriji, smanjenja otpada hrane, promicanja kružnog gospodarstva, suzbijanja dezertifikacije, povećanja ponude i olakšavanja pristupa stanovanju, razvoja područja s niskim emisijama, poboljšanja energetske učinkovitosti cestovne mreže, operacionalizacije regulatornog izoliranog okruženja u području prijevoza i mobilnosti, poboljšanja regulatornog okvira za zaštitu financijskih klijenata, promicanja transparentnosti u području aktivnosti lobiranja, olakšavanja javnih održivih financija i ažuriranja regulatornog okvira za digitalnu sigurnost. Poglavlje o planu REPowerEU osim toga uključuje novu reformu o racionalizaciji postupaka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora.

- (100) Očekuje se da će nova ulaganja uključena u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost imati dugotrajan učinak na Španjolsku tako što će s 14 financijskih instrumenata potaknuti privatna ulaganja, uključujući ulaganja kojima se podupire zelena tranzicija i digitalna tranzicija. Poglavlje o planu REPowerEU uključuje ulaganja kojima će se proširiti postojeće mjere kojima se promiče vodik iz obnovljivih izvora, potrošnja vlastite energije iz obnovljivih izvora i energetske zajednice, kao i nova ulaganja u lanac vrijednosti za energiju iz obnovljivih izvora, u elektroenergetske mreže i u dekarbonizaciju industrije.

Praćenje i provedba

- (101) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (h) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.8. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, i dodatne mjere sadržane u ovoj Odluci, prikladni su (ocjena A) za osiguranje djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost, uključujući predviđeni vremenski raspored, ključne etape i ciljne vrijednosti te povezane pokazatelje.

- (102) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje ažurirani okvir za praćenje i provedbu. Prvo, uključuje opis dodatnih mjera koje je Španjolska uvela od odobrenja izvornog plana za oporavak i otpornost. Te su mjere bile podložne ispunjenju ključnih etapa u prvom zahtjevu za plaćanje i njihova je provedba doprinijela pojačanju okvira praćenja i provedbe. Posebno, nacionalni aranžmani utvrđeni u Kraljevskoj uredbi sa zakonskom snagom 36/2020 od 30. prosinca, kojom se odobravaju hitne mjere za modernizaciju javne uprave i provedbu plana za oporavak, transformaciju i otpornost i dalje postoje. Osim toga, Španjolska je odobrila Rješenje HFP/1031/2021 u kojem se utvrđuju postupci i format informacija koje će se dijeliti za potrebe praćenja plana za oporavak i otpornost i računovodstvenog izvršenja rashoda te je uspostavila integrirani informacijski sustav Mehanizma za oporavak i otpornost („Coffee”) kojim se olakšava praćenje provedbe plana za oporavak i otpornost i izrada izjava rukovodstva, revizorskih sažetaka i zahtjeva za plaćanje. Komisija je dala pozitivnu preliminarnu ocjenu ključnih etapa u vezi s tim mjerama u kontekstu prvog zahtjeva za plaćanje. Drugo, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje i proširenje okvira za praćenje kako bi se uskladio s uvođenjem novih mjera koje se sastoje od uspostave financijskih instrumenata i uspostave programa subvencija kombiniranjem bespovratnih sredstava s financijskim instrumentima. Španjolska će potpisati Provedbeni ili sličan sporazum s provedbenim partnerom ili odobriti regulatorni okvir, koji će sadržavati opis sustava praćenja provedbenog partnera, i prema potrebi, financijskih posrednika, za izvješćivanje o mobiliziranim ulaganjima. Taj se zahtjev ne primjenjuje ako je provedbeni partner ili financijski posrednik Europska investicijska banka (EIB), Europski investicijski fond (EIF) ili Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD).

- (103) Vrsta i opseg predloženih izmjena plana za oporavak i otpornost Španjolske ne utječu na izvornu ocjenu djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost. Struktura koja je zadužena za provedbu, praćenje i izvješćivanje o planu za oporavak i otpornost pojačana je i cjelokupni aranžmani koje je Španjolska predložila kad je riječ o organizaciji provedbe reformi i ulaganja i dalje su vjerodostojni. Ključne etape i ciljne vrijednosti za izmijenjene ili dodatne mjere, uključujući mjere iz poglavlja o planu REPowerEU, jasne su, a predloženi pokazatelji za te ključne etape i ciljne vrijednosti relevantni, prihvatljivi i pouzdani.

Troškovi

- (104) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (i) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.9. iz Priloga V. toj uredbi obrazloženje iznosa procijenjenih ukupnih troškova izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, navedeno u planu za oporavak i otpornost donekle je (ocjena B) razumno i uvjerljivo, u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjerno očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.
- (105) Ocjena izvornog plana za oporavak i otpornost bila je da su procijenjeni ukupni troškovi plana za oporavak i otpornost donekle (ocjena B) razumni i uvjerljivi, u skladu s načelom troškovne učinkovitosti te razmjerni očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

- (106) Španjolska je dostavila pojedinačne procjene troškova za sva izmijenjena i nova ulaganja i reforme s povezanim troškovima uključenima u izmijenjeni plan za oporavak i otpornost obrazložila ih brojnim izvorima. Među njima su, među ostalim, pozivi na iskaz interesa objavljeni posebno za potrebe plana za oporavak i otpornost, ugovori o javnoj nabavi sličnih usluga ili prethodna ulaganja slične prirode, primjeri sličnih ulaganja provedenih u drugim državama članicama i podaci o potrebama za ulaganjima i nedostacima u financiranju tržišta. Stoga se procjene troškova za većinu mjera iz plana za oporavak i otpornost smatraju razumnima. Španjolska je koristila pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova za paušalne stope i jedinične troškove.
- (107) Iznos procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost u skladu je s prirodom i vrstom predviđenih reformi i ulaganja. Stoga se procjene troškova za većinu mjera iz plana za oporavak i otpornost smatraju uvjerljivima. Španjolska je dostavila dovoljno informacija i dokaza da iznos procijenjenih ukupnih troškova nije obuhvaćen postojećim ili planiranim financiranjem od strane Unije. Konačno, procijenjeni ukupni trošak plana za oporavak i otpornost u skladu je s načelom troškovne učinkovitosti te je razmjeran očekivanom nacionalnom ekonomskom i socijalnom učinku.

- (108) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (j) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.10. iz Priloga V. toj uredbi aranžmani predloženi u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, i dodatne mjere sadržane u ovoj Odluci primjereni su (ocjena A) za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa pri korištenju sredstava stavljenih na raspolaganje na temelju te uredbe i očekuje se da će se aranžmanima djelotvorno izbjeći dvostruko financiranje sredstvima na temelju te uredbe i drugih programa Unije. Time se ne dovodi u pitanje primjena drugih instrumenata i alata za promicanje i osiguranje usklađenosti s pravom Unije, među ostalim za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje korupcije, prijevara i sukoba interesa te za zaštitu proračuna Unije u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (109) Sustav unutarnje kontrole opisan u izvornom planu za oporavak i otpornost temeljio se na pouzdanim postupcima i strukturama. Njime su jasno utvrđeni akteri i njihove uloge i odgovornosti za obavljanje zadaća unutarnje kontrole. Akteri odgovorni za kontrole imaju pravne ovlasti za izvršavanje svojih predviđenih uloga i zadaća, kao i administrativne kapacitete. Sveukupno, sustav kontrole i drugi relevantni aranžmani, uključujući one za prikupljanje i stavljanje na raspolaganje podataka o krajnjim primateljima, smatrali su se prikladnima u pogledu zahtjeva na temelju Uredbe (EU) 2021/241. Kako bi dovršila svoj sustav unutarnje kontrole, Španjolska je trebala razviti integrirani informacijski sustav za provedbu i za odobravanje povezanog zakonodavstva prije prve redovite isplate u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.).

- (110) Izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje ažurirani okvir za reviziju i kontrolu. Prvo, uključuje opis dodatnih mjera koje je Španjolska uvela od odobrenja izvornog plana za oporavak i otpornost. Te su mjere pridonijele jačanju okvira. Posebno, kako je Komisija potvrdila u kontekstu preliminarne ocjene trećeg zahtjeva za plaćanje, Španjolska je poboljšala prikupljanje podataka o stvarnim vlasnicima stranih poduzeća koji nemaju punomoć u Španjolskoj, ni za već sklopljene ni za buduće ugovore, i razvila dodatni IT alat za ocjenu rizika pod nazivom Minerva, za sustavnu kontrolu i sprečavanje sukoba interesa, korištenjem podataka o stvarnim vlasnicima. Drugo, izmijenjeni plan za oporavak i otpornost uključuje i proširenje okvira za kontrolu i reviziju kako bi se uskladio s uvođenjem novih mjera koje se sastoje od uspostave financijskih instrumenata i uspostave programa subvencija kombiniranjem bespovratnih sredstava s financijskim instrumentima. U skladu s tom izmjenom Španjolska će potpisati provedbeni sporazum ili istovrijedan sporazum s provedbenim partnerom ili odobriti regulatorni okvir, koji bi trebao sadržavati opis sustava revizije i kontrole provedbenog partnera, i prema potrebi, financijskih posrednika. Tim zahtjevima za reviziju i kontrolu osigurat će se sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje prijevара, korupcije i sukoba interesa, provjera prihvatljivosti svake operacije prije obvezivanja na financiranje te provedba ex-post revizija na temelju rizika u skladu s planom revizije. U slučajevima kad je provedbeni partner ili financijski posrednik EIB, EIF ili EBRD, obveza opisivanja sustava za reviziju i kontrolu se ne primjenjuje, ali se od tih tijela treba zahtijevati da relevantnim nacionalnim tijelima dostave godišnje revizijsko izvješće koje su izradili njihovi vanjski revizori.

- (111) Vrsta i opseg predloženih izmjena plana za oporavak i otpornost Španjolske ne utječu na izvornu ocjenu djelotvornog praćenja i provedbe plana za oporavak i otpornost. Postojeći okvir za reviziju i kontrolu ojačan je i smatra se da je adekvatan i pouzdan.

Koherentnost plana za oporavak i otpornost

- (112) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.11. iz Priloga V. toj uredbi izmijenjeni plan za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u velikoj mjeri (ocjena A) sadržava mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja koje čine koherentna djelovanja.
- (113) Izvorni plan za oporavak i otpornost Španjolske činilo je 30 koherentnih komponenti kojima se podupiru zajednički ciljevi oporavka španjolskog gospodarstva, doprinosa zelenoj tranziciji i digitalnoj tranziciji i povećanja otpornosti Španjolske radi održivog i uključivog rasta. Svaka komponenta temelji se dosljednom paketu reformi i ulaganja, a učinci mjera međusobno se jačaju ili dopunjuju. Sinergije su vidljive i među komponentama, a nijedna mjera nije u suprotnosti s drugim mjerama niti dovodi u pitanje njihovu djelotvornost.

- (114) Izmjene plana za oporavak i otpornost odnose se na 28 postojećih komponenti i uključuju dodatnu komponentu, poglavlje o planu REPowerEU. Izmjenama postojećih poglavlja ne mijenja se opća koherentnost plana, uzimajući u obzir način na koji se komponente međusobno jačaju i nadopunjuju, posebno one koje se odnose na zelenu i digitalnu tranziciju i novo dodano poglavlje o planu REPowerEU. Novo dodani financijski instrumenti i dodatna ulaganja koja se financiraju kao posljedica povećanog maksimalnog financijskog doprinosa i zahtjevom za potporu u obliku zajma, kao i poglavlje o planu REPowerEU, dopunjuju postojeće mjere plana za oporavak i otpornost. Osim tih novih ulaganja i ulaganja kojih se ambicioznost povećala, novo dodane reforme uzajamno se jačaju i dopunjuju.

Postupak savjetovanja

- (115) Plan za oporavak i otpornost Španjolske sadržava sažetak postupka savjetovanja koji je proveden za njegovu pripremu i provedbu. Španjolska je u pripremi plana za oporavak i otpornost provela ciljano savjetovanja sa socijalnim partnerima, dionicima, regionalnim i lokalnim vlastima i drugim političkim skupinama o širim namjerama u pogledu izmjena plana za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU. Španjolska je dostavila pojedinosti o dionicima s kojima se savještovala, objasnila rezultat tog ciljanog dodatnog savjetovanja i naglasila kako je input dobiven od dionika početno uzet u obzir, među ostalim i za mjere u poglavlju o planu REPowerEU.

- (116) Kako bi se osiguralo da relevantni akteri preuzmu odgovornost ključno je da se u provedbu ulaganja i reformi iz izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji sadržava poglavlje o planu REPowerEU, uključe sva relevantna regionalna i lokalna tijela i dionici, uključujući socijalne partnere. Preuzimanje odgovornosti za provedbu plana za oporavak i otpornost doprinijet će povećanju njegove djelotvornosti i očekivanog dugotrajnog učinka. Za provedbu plana za oporavak i otpornost Španjolska je osnovala novo sektorsko udruženje za oporavak, transformaciju i otpornost za potrebe koordinacije regija, lokalnih tijela i središnje države. Osim toga, postojeća sektorska udruženja u raznim područjima politika trebala bi podupirati provedbu posebnih mjera iz njihova područja nadležnosti. Nadalje, mjere reforme utvrđene u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, uključujući plan o poglavlju REPowerEU, mogu biti podložne postupku savjetovanja koji, u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, prethodi donošenju zakonodavnih mjera u Španjolskoj.

Pozitivna ocjena

- (117) Nakon Komisijine pozitivne ocjene izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, i zaključka da je plan za oporavak i otpornost u zadovoljavajućoj mjeri usklađen s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te uredbe i Prilogom V. toj uredbi, trebalo bi utvrditi reforme i projekte ulaganja koji su potrebni za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, relevantne ključne etape, ciljne vrijednosti i pokazatelje, i iznos koji Unija stavlja na raspolaganje za provedbu izmijenjenog plana za oporavak i otpornost, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, u obliku bespovratne financijske potpore i potpore u obliku zajma.

Financijski doprinos

- (118) Procijenjeni ukupni troškovi izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Španjolske, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, iznose 163 029 653 473 EUR. Budući da je iznos procijenjenog ukupnog troška izmijenjenog plana za oporavak i otpornost veći od ažuriranog maksimalnog financijskog doprinosa raspoloživog za Španjolsku, financijski doprinos izračunan u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2021/241 dodijeljen za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Španjolske, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU, trebao bi biti jednak ukupnom iznosu financijskog doprinosa raspoloživog za izmijenjeni plan za oporavak i otpornost Španjolske, koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Taj je iznos 77 213 906 801 EUR, od čega je 2 576 417 190 EUR namijenjeno za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU, a 74 637 489 611 EUR za potporu drugim reformama i ulaganjima iz plana za oporavak i otpornost.
- (119) U skladu s člankom 21.a stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241 Španjolska je 6. lipnja 2023. podnijela zahtjev za udio u prihodu iz članka 21.a stavka 1. te uredbe, koji se raspodjeljuje među državama članicama na temelju pokazatelja utvrđenih u metodi iz Priloga IV.a Uredbi (EU) 2021/241. Procijenjeni ukupni troškovi mjera iz članka 21.c stavka 3. točaka od (b) do (f) Uredbe (EU) 2021/241 uključenih u poglavlje o planu REPowerEU iznose 6 916 693 413 EUR. Budući da je taj iznos veći od udjela koji je na raspolaganju za dodjelu Španjolskoj, dodatna bespovratna financijska potpora raspoloživa za Španjolsku trebala bi biti jednaka udjelu koji je na raspolaganju za dodjelu. Taj je iznos 2 582 276 223 EUR.

- (120) Osim toga, u skladu s člankom 4.a Uredbe (EU) 2021/1755¹ Španjolska je 1. ožujka 2023. podnijela obrazloženi zahtjev za prijenos dijela svojih preostalih privremeno dodijeljenih sredstava, u iznosu od 58 000 000 EUR, iz pričuve za prilagodbu Brexitu u Mehanizam. Taj bi iznos trebalo staviti na raspolaganje za potporu reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU kao dodatnu bespovratnu financijsku potporu.
- (121) Ukupan financijski doprinos dostupan Španjolskoj trebao bi iznositi 79 854 183 024 EUR.

Zajam

- (122) Osim toga, Španjolska je za potporu dodatnim reformama i ulaganjima zatražila potporu u obliku zajma u ukupnom iznosu od 83 160 060 000 EUR, i to 1 700 000 000 EUR za potporu reformi i ulaganja iz poglavlja o planu REPowerEU i 81 475 050 000 EUR za potporu drugih reformi i ulaganja iz plana za oporavak i otpornost. Iznos procijenjenih ukupnih troškova plana za oporavak i otpornost veći je od ukupnog iznosa financijskog doprinosa koji je na raspolaganju Španjolskoj, uključujući poglavlje o planu REPowerEU i ažurirani maksimalni financijski doprinos za bespovratnu financijsku potporu, prihode od sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća² te pričuvu za prilagodbu Brexitu. Maksimalni opseg zajma koji je zatražila Španjolska iznosi manje od 6,8 % njezina bruto nacionalnog dohotka u 2019. u tekućim cijenama.

¹ Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu (SL L 357, 8.10.2021., str. 1.).

² Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

Pretfinanciranje plana REPowerEU

- (123) Španjolska je za provedbu svojeg poglavlja o planu REPowerEU zatražila sljedeća financijska sredstva: 2 576 417 190 EUR u obliku financijskog doprinosa izračunanog u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2021/241, prijenos 58 000 000 EUR iz privremeno dodijeljenih sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu i 2 582 276 223 EUR iz prihoda od sustava trgovanja emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ 1 700 000 000 EUR u obliku zajma.
- (124) Za te je iznose, na temelju članka 21.d Uredbe (EU) 2021/241, Španjolska 11. rujna 2023. zatražila pretfinanciranje u iznosu od 20 % zatraženih sredstava. Ovisno o raspoloživim sredstvima, taj iznos pretfinanciranja Španjolskoj bi trebalo staviti na raspolaganje podložno stupanju na snagu sporazuma koji će Komisija i Španjolska sklopiti u skladu s člankom 23. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 i u skladu s člankom 15. stavkom 2. te uredbe („sporazum o zajmu”).
- (125) Provedbenu odluku Vijeća od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Španjolske trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Radi jasnoće Prilog toj provedbenoj odluci trebalo bi u potpunosti zamijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka Vijeća od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Španjolske mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Odobrenje ocjene plana za oporavak i otpornost

Odobrava se ocjena izmijenjenog plana za oporavak i otpornost Španjolske na temelju kriterija predviđenih u članku 19. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Reforme i projekti ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost, aranžmani i vremenski raspored za praćenje i provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti i dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti povezane s isplatom zajma, relevantni pokazatelji ostvarenja predviđenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te aranžmani kojima se Komisiji pruža potpun pristup osnovnim relevantnim podacima, utvrđeni su u Prilogu ovoj Odluci.”;

2. u članku 2. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Unija Španjolskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos u obliku bespovratne potpore u iznosu od 79 854 183 024 EUR*. Tim je doprinosom obuhvaćeno sljedeće:

- (a) iznos od 46 592 869 727 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza do 31. prosinca 2022.;
- (b) iznos od 30 621 037 074 EUR, koji je na raspolaganju za preuzimanje pravnih obveza od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023.;
- (c) iznos od 2 582 276 223 EUR**, u skladu s člankom 21.a stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/241, isključivo za mjere iz članka 21.c te uredbe, uz iznimku mjera iz članka 21.c stavka 3. točke (a) te uredbe;
- (d) iznos od 58 000 000 EUR, prenesen u Mehanizam iz pričuve za prilagodbu Brexitu.

2. Komisija Španjolskoj stavlja na raspolaganje financijski doprinos Unije u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 9 036 636 649 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2021/241.

Iznos od 1 043 338 683 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija to pretfinanciranje može isplatiti u najviše dva obroka.

Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.

-
- * Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Španjolske u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u članku 11. te uredbe.
- ** Taj iznos odgovara iznosu financijskih sredstava dodijeljenih nakon odbitka proporcionalnog udjela Španjolske u troškovima iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/241, izračunanog u skladu s metodom utvrđenom u Prilogu IV.a toj uredbi.”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 2.a

Potpورا u obliku zajma

1. Unija Španjolskoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 83 160 060 000 EUR.

2. Potporu u obliku zajma iz stavka 1. Komisija Španjolskoj stavlja na raspolaganje u obrocima u skladu s Prilogom ovoj Odluci. Iznos od 340 000 000 EUR stavlja se na raspolaganje kao pretfinanciranje u skladu s člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija to pretfinanciranje može isplatiti u najviše dva obroka.

Komisija pretfinanciranje i obroke može isplatiti u jednoj ili više tranši. Veličina tranši ovisi o raspoloživosti sredstava.

3. Pretfinanciranje iz stavka 2. se isplaćuje ovisno o stupanju na snagu i u skladu sa sporazumom o zajmu. Iznos pretfinanciranja poravnava se proporcionalnim smanjenjem iznosa obroka za isplatu.
4. Isplata obroka u skladu sa sporazumom o zajmu ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima i odluci Komisije, donesenoj u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2021/241, da je Španjolska u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti obuhvaćene zajmom i utvrđene u vezi s provedbom izmijenjenog plana za oporavak i otpornost uključujući poglavlje o planu REPowerEU. Kako bi bila prihvatljiva za plaćanje, Španjolska dodatne ključne etape i ciljne vrijednosti mora ostvariti najkasnije 31. kolovoza 2026.”;

4. Prilog se zamjenjuje tekstem koji se nalazi u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Adresat

Ova je Odluka upućena Kraljevini Španjolskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
